ТЕРИМ СУРЪАТИНИ ОШИРАЙЛИК, БАРЧА МАШИНАЛАРНИ ИШГА ТУШИРАЙЛИК

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 188 (5537).

25 СЕНТЯБРЬ ПАЙШАНБА

1975 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

ПЛАН БАЖАРИЛДИ, НАВБАТ МАЖБУРИЯТГА

Пахтакорлар ёз бўйи астойдил меҳнат қилиб етиштирилган ҳосилни тезроқ териб олиш, тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилини, КПССнинг бўлажак XXV съездини зафарлар билан кутиб олиш учун зўр уюшқоқлик кўрсатиб ишламоқдалар. Ўзаро социалистик мусобақани авж олдириб пахта тайёрлаш суръатини кундан кунга ошираётирлар. Бизнинг бригадамиз аъзолари ҳам КПСС XXV съезди шарафига бошланган мусобақани кучайтириб фидокорлик кўрсатмоқдалар.

Бригадамизда 70 гектар пахта майдони бор. Биз ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил оламиз, деб ваъда берганмиз. Бригадамиз аъзолари ана шу ваъдага вафо қилиш учун зўр уюшқоқлик билан ёз бўйи фидокорона меҳнат қилдилар. Юз берган табиий қийинчиликларни енгиб мажбуриятга яраша мўл ҳосил етиштирдилар.

Орзиқиб кутган пайтимиз етиб келди. Далаларимизда пешона тери тўкиб етиштирилган пахта чамандай очилиб ҳавасимизга ҳавас, ғайратимизга ғайрат қўшди. Дефолиация ўз вақтида бўлгани учун пахта теримини барвақт бошлаб юбордик. Терим даврида колхозчиларимиз ҳам, механик-ҳайдовчиларимиз ҳам якдил бўлиб ҳаракат қилганлари учун меҳнат унуми юқори бўлди.

Механик-ҳайдовчиларимизнинг ғайрати ундан ҳам зўр бўлди. Улар икки қаторли ХТ—1,2 маркали «зангори кема»лари билан кунига 6—7 тоннадан пахта териб хирмонимизга барака киритдилар. Шунинг учун кунига йиллик планнинг 15 процентн миқдорида пахта териб топшира бошланди. Ниҳоят кеча йиллик пахта тайёрлаш планини бажариб биринчи довондан ошдик. Ҳар гектар ердан 30 центнердан биринчи сорт пахта териб олдик.

Йиллик планни қисқа муддатда бажаришда айниқса механик-ҳайдовчиларимиздан Хусан Алимов салкам 80 тонна, Солижон Ҳайдаров 55 тоннага яқин пахта териб муносиб ҳисса қўшдилар. Қўшни бригадаларнинг механик-ҳайдовчиларидан Зафар Музропов, Рустам Набиевлар ҳам яхши ёрдам кўрсатдилар.

Теримчилардан Ҳадича Файзиева, Азамат Биналиева, Сушон Абдуллаева сингари ўртоқлар кунига 220—260 килограммдан пахта териб энг юқори кўрсаткичга эришмоқдалар. Умуман теримчиларнинг ҳар бири ўрта ҳисобда кунига 125 килограммдан пахта тераётир.

Биз йиллик планни бажардик деб мақтана олмаймиз, ҳали ҳосилдорликни 50 центнерга етказиш, бунинг учун терим суръатини бўшаштирмай давом эттиришимиз керак. Биз бригада аъзоларимиз билан маслаҳатлашиб социалистик мажбуриятимизни 7 октябрда бажаришга қарор қилдик.

Колхозимиздаги Муяссар Абдуллаева, Тошболта Бобоқулов бошлиқ бригадаларда ҳам пахта терими суръати кундан-кунга кўтарилиб бораяпти. Биз бошқа бригадаларни ҳам тезроқ ғалабага эришишларини чин кўнгилдан истаймиз. Чунки, колхозимизнинг мажбурияти катта. Гектаридан 40 центнердан ҳосил оламиз деб ваъда берганмиз. Бунга ҳаммамиз муносиб ҳисса қўшамиз.

Суннат ТОШХУЖАЕВ,

Чиноз районидаги Карл Маркс номли колхознинг бригада бошлиғи.

Ҳайри Алимбекова Янгийўл районидаги Фрунзе номли колхознинг илғор механизаторларидан бири. У шу кунларда «зангори кема» бункеридан 8—10 тоннадан «оқ олтин» тўкмоқда. Моҳир механизаторнинг бу йилги аҳди 150 тонна. Суратларда: (чапда) Х. Алимбекова (ўнгда) машина терими.

А. Абалян фотолари.

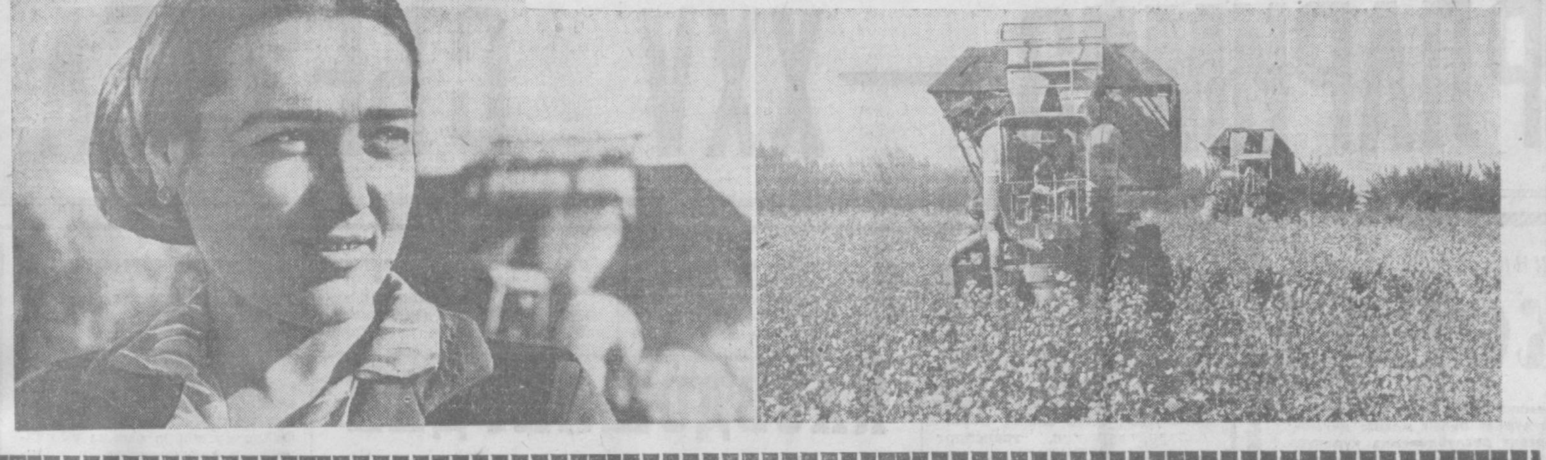

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Тошкент областидаги Алимкент пахта тозалаш заводи коллективининг тола сифатини янада яхшилаш хусусида республика пахта тозалаш саноатининг барча ходимларига мурожаатини маъқуллади.

Алимкент пахта тозалаш заводининг коллективи КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, мавжуд резервлардан фойдаланиб, тўққизинчи беш йиллик давомида ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, янги техника ва илғор тажрибани жорий этиш соҳасида катта ишлар қилганлиги таъкидлаб ўтилди. Бу эса маҳсулотни реализация қилиш беш йиллик планини 1975 йил июнь ойида бажаришга имкон берди. Коллектив тайёрланаётган пахтанинг сифатини яхшилаш ва ундан юксак сифатли маҳсулот олиш учун кўпгина ишларни қилмоқда. Корхона тайёрлов пунктларини ва пахта тозалаш заводини муваффақиятли, «аъло» баҳога тайёрлаб, пахта далалари меҳнаткашларининг олтин қўллари билан етиштирилган янги ҳосил пахтасини қабул қилиб олиш ва қайта ишлашга киришди. Мавсум бошидан бери бутун маҳсулот биринчи сорт билан чиқарилмоқда, тола ва линтнинг тозалиги 100 процент давлат стандарти доирасида ва нормадан ҳам ошириб ишлаб чиқарилмоқда.

Алимкент пахта тозалаш заводи коллективининг эришган бу муваффақиятлари корхонадаги ва тайёрлов пунктларидаги барча ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг фидокорона меҳнати натижаси, уларнинг янада кўпроқ муваффақиятларга эришишга бўлган интилишининг самарасидир.

«КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисида» КПСС Марказий Комитетининг қарорига жавобан Алимкент пахта тозалаш заводи коллективи оширилган социалистик мажбурият олди ва барча пахта тозалаш саноати ходимларига мурожаат қилиб, уларни пахтани тозалаш пайтда толанинг йигирув хусусиятларини камайтирмаган ҳолда юксак сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришни таъминлашга чақирди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети область, шаҳар, район партия комитетларига, Ўзбекистон касаба союзлари республика советига, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетига, Ўзбекистон ССРнинг министрликлари ва идораларига Алимкент пахта тозалаш заводи меҳнаткашларининг мана шу қимматли ташаббусини ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлаш вазифасини юклади. Пахта тозалаш заводларидаги барча бошланғич партия ташкилотлари мурожаатни муҳокама қилишлари, уни барча меҳнаткашлар онгига етказишлари, юксак сифатли тола ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариш учун мусобақани кенг авж олдиришлари керак.

Республика газеталари редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети телевидение ва радио эшиттириш Давлат комитетига юксак сифатли тола ва бошқа пахта маҳсулотлари ишлаб чиқаришни таъминлаётган пахта тозалаш заводлари ҳамда тайёрлов пунктларининг тажрибасини мунтазам ёритиб туриш топширилди.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ АЛИМКЕНТ ПАХТА ТОЗАЛАШ ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ РЕСПУБЛИКА ПАХТА ТОЗАЛАШ САНОАТИ БАРЧА ХОДИМЛАРИГА

МУРОЖААТИ

Азиз ўртоқлар!

Бутун совет халқи каби Алимкент пахта тозалаш заводининг коллективи ҳам шонли Коммунистик партиямизнинг XXV съездини муносиб кутиб олишга ҳозирланиб, халқ хўжалиги плани ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун тинимсиз меҳнат қилмоқда. Корхона меҳнатчилари КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисида»ги қарорига жавобан ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини янада оширишнинг янги резервлари ва йўлларини қидириб топмоқдалар, беш йилликнинг якунловчи йилини янги ютуқлар ва муваффақиятлар билан нишонлашга интилмоқдалар.

Пахта заводи тайёрлов пунктларини «аъло» даражада тайёрлаб қўйиб, пахтакорларнинг олтин қўллари билан етиштирилган янги пахта ҳосилини қабул қилиш ва қайта ишлашга киришди. Мавсум бошлангандан бери жамики тола олий сифат билан ишлаб чиқарилмоқда.

Бизнинг коллективимиз Кичанов номли совхоз бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Аҳмаджон Валиевнинг «Пахтанинг сифати ўзимизга боғлиқ» деган очиқ хатини зўр эътибор бериб ўқиб чиқди. Ўртоқ Валиев мамлакатга, тўқимачиларга номигагина эмас, балки яхши, юқори сифатли пахта кераклиги тўғрисида жўшқин сўзлар ёзган. Пахтанинг сифати нақадар юқори бўлса, ундан ишлаб чиқарилган маҳсулот шу қадар қимматлироқ, ундан тўқилган газлама шу қадар пишиқ—пухтароқ бўлади.

Селекциячилар қунт билан олижаноб меҳнат қилаётганликлари, пахтанинг янги истиқболли навларини етиштириш соҳасида иш олиб бораётганликлари учун, биз пахта тозалаш саноати ходимлари уларга астойдил миннатдорчилик изҳор этамиз. Совет пахтаси халқаро бозорда бажонидил сотиб олинмоқда. Пишиқ—пухталиги, равонлиги, ташқи кўриниши жиҳатидан ҳеч бир мамлакатнинг пахтаси бизнинг пахтамизга тенг кела олмаслигини кўпгина чет эл фирмалари тан олмоқда. Совет пахтасининг обрўсини мустаҳкамлаш ва тўқимачиларга ундан энг кўркам олий сифатли газламалар тайёрлаш имкониятини беришни пахта тозаловчилар ўз бурчлари деб биладилар.

Тошкент тўқимачилик комбинатининг донгдор ишчилари, ип йигирувчилардан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Б. Жўраева, Л. Герасимова ва тўқувчи В. Солдатова Аҳмаджон Валиевнинг даъватини қўллаб-қувватлаб, пахта тозалаш саноати ходимларидан толанинг ифлосланишини камайтиришни ва уни чигитдан ажратиш вақтида йигирув хусусиятларини камайтирмасликни илтимос қилмоқдалар. Сурхондарёнинг кекса пахта тозаловчиси, Денов заводининг смена мастери, Ленин орденли М. Ҳамидовнинг жавоб мактубида шу масала хусусида баён этилган фикрга биз тўла-тўкис қўшиламиз.

Биз ўртоқ Ҳамидов даъватини қабул қилиб, қисқа муддат ичида унинг мазмунини заводимиз ва тайёрлов пунктларимиздаги ҳар бир кишига тушунтирдик. Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, маъмурият коллектив аъзоларини ўз вазифаларини юксак масъулият билан бажариш, сифат учун курашни ҳар бир мутахассис, ҳар бир ишчининг жонажон ишига айлантириш руҳида тарбияламоқдалар. Пахта тозалаш саноатининг бош вазифасини —фақат аъло сифатли тола ишлаб чиқариш вазифасини бажариш учун бизнинг заводимизда техника базаси тўла-тўкис яратилган. Тайёрлов пунктлари пахтани қабул қилиш ва ғарамлаш машиналари билан тўлдирилди. Технология лабораториялари зарур приборлар билан тўлиқ таъминланди. Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари билан биргаликда даладаги пахтани графикка аниқ риоя қилган ҳолда тайёрлов пунктларига элтиб бериш ташкил этилди, транспортнинг бекор туриши тугатилди.

КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш йўлидаги социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш асосида коллективимиз ўз имкониятларини чамалаб кўриб, ўз зиммасига оширилган мажбуриятлар — 1975 йил планини ҳамма техникавий-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича 5 декабрь—СССР Конституцияси кунигача, 1976 йил январь-февраль топшириғини — съезд очиладиган кунгача бажариш, ҳамма маҳсулотни фақат аъло сифатли қилиб ишлаб чиқариш, толани чигитдан ажратиш вақтида унинг йигирув хусусиятларини камайтирмаслик мажбуриятини олади.

Азиз ўртоқлар, пахта тозалаш саноатининг ходимлари! Мамлакатимиз ва қардош социалистик мамлакатлар тўқимачилик саноати ва саноатнинг бошқа тармоқлари ходимларини юқори сифатли хом ашё билан тўла-тўкис таъминлаш учун ҳамма ишни қилиш бизнинг бурчимиздир. Биз технология интизомига қаттиқ риоя қилишимиз, жамики пахтадан самарали фойдаланишимиз ва «Камроқ чиқим қилиб, кўпроқ, сифатлироқ маҳсулот берайлик!» деган шиор остида ишлашимиз лозим.

Биз олган мажбуриятларимизни муваффақиятли бажариш учун бутун куч ва ғайратимизни ишга соламиз, жонажон Коммунистик партиямиз XXV съездини муносиб кутиб оламиз.

АЛИМКЕНТ ПАХТА ТОЗАЛАШ ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1975 ЙИЛ, 23 СЕНТЯБРДАГИ УМУМИЙ ЙИҒИЛИШИДА ҚАБУЛ ЭТИЛГАН.

430.000 ТОННА ПАХТА УЧУН

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЕРЛАШНИНГ БОРИШИ ТУҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 24 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун—районлар, иккинчи стун — бир кунда топширилган пахта, учинчи стун мавсум бошидан бери, тўртинчи стун — бир кунда машинада терилгани, бешинчи стун мавсум бошидан бери.

Янгийўл	2,72	25,23	1,42	2,68
Ўрта Чирчиқ	3,47	17,30	4,04	13,81
Бекобод	2,63	14,28	2,51	6,23
Чиноз	1,79	14,00	0,86	2,88
Пискент	2,72	13,76	2,58	7,38
Бўка	2,92	13,69	2,85	7,75
Қуйи Чирчиқ	5,12	13,06	5,14	11,61
Оққўрғон	3,45	11,22	3,64	7,50
Юқори Чирчиқ	2,27	5,54	2,66	4,39
Область бўйича	3,08	14,45	3,11	8,04

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ДОН ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 24 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

[процент ҳисобида]

биринчи стун — районлар, иккинчи стун — бир кунлик ўсиш, учинчи стун — мавсум бошидан бери.

ОРЖОНИКИДЗЕ	—	102,1
КАЛИНИН	—	100,1
Чиноз	0,7	91,1
Бўстонлиқ	—	89,7
Янгийўл	—	63,9
Оҳангарон	—	56,9
Бўка	—	56,0
Оққўрғон	—	54,3
Юқори Чирчиқ	—	54,3
Пискент	—	47,2
Қуйи Чирчиқ	—	35,4
Бекобод	0,7	30,7
Ўрта Чирчиқ	—	21,6
Область бўйича	0,1	53,9

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШОЛИ ЎРИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 24 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Экин майдонига нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — бир кунлик ўсиш, учинчи стун — мавсум бошидан бери.

Пискент	3,8	22,4
Бўка	4,6	22,3
Янгийўл	2,8	17,1
Оққўрғон	1,0	9,1
Бекобод	2,1	8,7
Ўрта Чирчиқ	2,0	8,3
Қуйи Чирчиқ	1,2	4,6
Юқори Чирчиқ	1,7	3,5
область бўйича:	2,0	8,9

МАШИНАЛАР ИШГА ТУШГАЧ

Тошкент денгизига томон кетган катта йўл ёқасидаги кенг пайкалларда чамандек очилган пахталар кишининг кўзини қамаштиради. Ана шу пайкалларга бир нафас тикилиб қолган колхоз раиси Убайдулла Абдуллаев бу йил юз берган табиий қийинчиликларни эслаб, сўзлай кетди:

— Одамларимизга минг раҳмат. Шундай ҳосил етиштиргунча оз-мунча тер тўкмадилар. Эсингиздами бундан тўққиз ўн йил илгари бу колхоз қандай аҳволда эди? Бир ёқадан бош чиқариб ишлай бошлаганимиз учун хўжалик қаддини ростлаб олди. Ҳосилдорлик ошди.

Бу йил ҳам колхознинг аҳил коллективи мўл ҳосил етиштирди. Пахта йиғим теримида районда, областда пешқадам 900 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 37,2 центнердан ҳосил йиғиб олиш учун кураш давом этмоқда.

Раис йўлнинг ғарб томонидаги пахтаси бир текис очилган кенг пайкал оралаб бир меёрда «сузиб» келаётган «зангори кема» капитанини кўрсатиб, таништирди:

— Шу механик-ҳайдовчимиз Абдулла Ғоиповнинг ўзи звено бошлиғи, 57 гектар ерга чигит экиб, 50 центнердан ҳосил олишмоқчи. Ўзи бултур 141 тонна пахта терган эди. Бу йилги мажбурияти — 150 тонна.

— Ҳозиргача у қанча пахта терди?

— Кунига 11—12 тоннага етказиб пахта теряпти, азамат. Ҳозиргача терган пахтаси 80 тоннадан ошди.

Партия ташкилотининг секретари Баҳром Йўлдошев механик-ҳайдовчилар ва теримчиларни рағбатлантириш учун қандай тадбирлар кўрилганлиги ҳақида бундай деди:

— 17 та пахта териш машинасининг ҳаммаси ишга тушди. Машиналарнинг маркаси бўйича, илғор механик-ҳайдовчига бир кунда ишга қараб оладиган иш ҳақидан ташқари, кунига 10 сўм пул билан вимпел берилади. Ҳозир кунлик мукофотни топширгани келдим. Кеча ҳам Абдулла Ғоипов мукофот олган эди, бугун ҳам унга мукофот бор.

Ултой Абдуназаров бошлиқ бригадада ҳам машина терими қизиб бормоқда. Механик-ҳайдовчилардан Алихон Усмонов хирмонга барака киритмоқда. У касбдоши Ғоипов билан мусобақалашиб, унумли ишламоқда. Малик Исмоилов, Мурод Камолов сингари механик-ҳайдовчилар ҳам пешқадам касбдошларига тенглашиш учун интилмоқдалар.

Бу колхозда 108-Ф навли уруғлик пахта ҳам етиштирилмоқда. Азамат колхозчилар астойдил ишлаб, уруғлик пахта топшириш йиллик планини бажардилар. Кўпминг килограммчилар ҳаракатига қўшилган чевар теримчилар ҳозиргача хирмонга 2—2,5 тоннадан пахта териб тўкдилар. Теримчи Инобат Баҳромова, Бурайҳон Турсунбоеваларнинг ҳар бири ҳозиргача 2700 килограммга яқин пахта терди. Уларнинг издошлари Гулсара Турғунбоева, Ножия Зиёвалар ҳам 1500, 2500 килограммдан пахта териб беришди.

Колхоз пахтакорлари йиллик планни 8 октябрда бажарамиз, деб аҳд қилганлар. Бунинг учун механик-ҳайдовчилар ҳам, чевар теримчилар ҳам суръатни тобора оширмоқдалар. 300 теримчи нормадаги 60 ўрнига ўрта ҳисобда 80 килограммдан ошириб пахта термоқда. Машиналарда кунига ўртача 6—7 тоннадан пахта терилмоқда. Кунига йиллик планнинг 4 процентн миқдорида ва ундан ошириб пахта топширилмоқда.

Умуман, район механизаторлари зўр ғайрат ва маҳорат билан ишлаб, терим суръатини жадаллаштирмоқдалар.

Б. ХАЛИЛОВ,

«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

«Партия XXII съезди колхози.

Ўрта Чирчиқ райони.

Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚЛАРИ ВА МАҚОЛАЛАРИ ТЎПЛАМИ

Сиёсий адабиёт нашриёти «КПСС ва Совет давлатининг ташқи сиёсати тўғрисида» деган ном билан КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев нутқлари ва мақолаларининг иккинчи тўлдирилган нашрини босмадан чиқарди.

Бу асарда муҳим халқаро проблемалар чуқур анализ қилинган ва КПСС ленинча ташқи сиёсат йўлининг туб қоидалари ижодий ривожлантирилган. Асарда КПСС ташқи сиёсий фаолиятининг энг муҳим йўналишлари — жаҳон социализми позицияларини мустаҳкамлаш, социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари билан ҳар томонлама қардошларча алоқани ривожлантириш учун олиб борилаётган кураш ёрқин ифодаланган. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг халқаро майдондаги ижобий ўзгаришлар учун муҳим роль ўйнаётган ўзаро келишиб қилаётган ҳаракатининг аҳамияти таъкидлаб ўтилган.

Ўртоқ Л. И. Брежнев нутқлари ва мақолалари тўплами партиямиз, унинг ленинчи Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг халқаро фаолиятига доир энг муҳим масалаларни янада чуқур ўрганиб олиш учун коммунистларга ва барча меҳнаткашларга ёрдам беради.

(ТАСС)

БЕШЙИЛЛИКНИНГ ЯКУНЛОВЧИ ЙИЛИ

САНОАТ ХОДИМЛАРИНИНГ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИ

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

103-кўчма механизациялашган колонна «Промгражданстрой» трестининг илғор ташкилотларидан бири ҳисобланади. Унинг меҳнатсевар коллективи партия XXV съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш юзасидан бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, катта-катта зафарлар қучмоқдалар. Йил бошидан ишни пухта ташкил этиш туфайли давлат планлари муваффақиятли бажарилмоқда. Тўққизинчи беш йиллик топшириғи эса муддатидан анча илгари 20 сентябрда шараф билан адо этилди.

Коллектив ўтган йиллар мобайнида катта ҳажмдаги қурилиш-монтаж ишларини амалга оширди. Жумладан, 1723 квадрат метр фойдали саҳни бўлган уй-жойларни қўлдан чиқарди. 6 километр узунликдаги инженерлик коммуникацияларини қурди. Меҳнат унумдорлиги планда белгиланган 45 процент ўрнига 53 процент ошди.

В. БАБОЧКИН,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

* ҲАМ ЎРГАНИБ, ҲАМ ЎРГАТИБ
* ВАТАНПАРВАРЛИК ТАШАББУСИ — ҚУДРАТЛИ КУЧ
* МЕҲНАТ БЕЛЛАШУВИ ШИОРИ — ЎЗАРО ЁРДАМ
* ЮКСАК ДОВОНДАН ЯНГИ МАРРАЛАР САРИ

ЛЕНИН орденли электрон техника заводи коллективи умумхалқ социалистик мусобақасида актив иштирок этиб, тўққизинчи беш йиллик планини муддатидан илгари ортиғи билан адо этди. Илғор корхонанинг ўнлаб ишлаб чиқариш зарбдорларига қимматли мукофотлар тақдим этилди. Суратда: Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари К. П. Дудин беш йиллик зарбдорларидан бири бўлган электр пайвандчи М. Р. Юнусовга «Меҳнат шуҳрати учун» медалини топширмоқда.

Г. Пун фотоси, (ЎзТАГ).

ЗАФАРЛАРИМИЗ — XXV СЪЕЗДГА

Мусобақа шартларининг бажарилишини текширамиз

АНГРЕН—БЕКОБОД

Мусобақадош бу икки шаҳар меҳнаткашлари тўққизинчи беш йилликнинг сўнгги йилида юксак меҳнат марраларини эгаллаш юзасидан шартнома тўздилар.

Саноат ишлаб чиқаришининг техник-иқтисодий кўрсаткичини яхшилаш юзасидан кенг тадбирлар программаси белгиланиб, унда маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, таннархини камайтириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, сифатни кўтариш назарда тутилди.

Тўққизинчи беш йиллик сўнгги йилининг ўтган ойларида ўзаро мусобақа шартларининг бажарилиши қандай бўлди! Аввало шуни айтиш керакки, ангренликлар ҳам, бекободликлар ҳам зиммага олинган социалистик мажбуриятларни шараф билан бажариш, хўжалик йилини барча асосий кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли якунлаш имконини берадиган омиллардан оқилона фойдаланишга ҳаракат қилдилар. Шу мақсадда ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, прогрессив технологияни ва илғор иш усулларини жорий қилиш, янги техника воситаларини ишга тушириш юзасидан анчагина тадбирлар кўрилди. Айниқса, КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш юзасидан бошланган умумхалқ ҳаракатида фаол иштирок этиш мусобақадошлар меҳнати натижасининг салмоқли бўлишига сезиларли ёрдам бермоқда.

Икки шаҳар саноатчилари шу йилнинг ўтган саккиз ойи учун мўлжалланган давлат планларини бажаришда анча дуруст кўрсаткичларга эришдилар. Бу соҳада Бекобод шаҳар меҳнаткашлари олдинда бормоқдалар. Шаҳар бўйича маҳсулот реализация қилиш саккиз ойлик плани 105,4 процент бажарилди. Ишлаб чиқариш ҳажми эса ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 14,6 процент ортди. Бекободликлар зиммага олган социалистик мажбуриятларини ҳам шараф билан адо этмоқдалар. Саккиз ойда қўшимча 4 миллион 212 минг сўмлик маҳсулот реализация қилишди. Бу ана шу давр учун мўлжалланган мажбуриятдагидан 553 минг сўмлик кўпдир.

«Республикамиз кочегаркаси» саноат корхоналари коллективларининг меҳнат натижаси бироз камроқ бўлди. Лекин, улар ҳам ўз фаолиятларининг айрим кўрсаткичлари бўйича дуруст ютуқларга эришдилар. Маҳсулот реализация қилиш саккиз ойлик плани 5,1 процент ортиғи билан бажарилди. Ишлаб чиқариш ҳажми эса ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 13,6 процент ошди.

Шуниси тақдирга сазоворки, мусобақадош шаҳарлар ишчи-хизматчилари маҳсулот реализация қилиш давлат планини барча корхоналар бўйича муваффақиятли адо этдилар. Бу шаҳарларда реализация планини бажармаган бирорта ҳам корхона йўқ.

Айниқса, ангренлик кўмирчилар эришаётган ютуқлар салмоқли бўлмоқда. Мавжуд резервлардан унумли фойдаланаётган, социалистик мусобақанинг оммавийлиги ва ошкорлигига эришаётган шахтёрлар коллективлари ҳар куни топшириқдагига қўшимча юзлаб тонна «қора олтин» қазиб чиқармоқдалар. Улар томонидан ўтган саккиз ойда пландагидан ташқари халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун етказиб берилган ёқилғи миқдори 163 минг тоннани ташкил этди. Бу йиллик мажбуриятда назарда тутилганидан ҳам анча кўпдир.

Ангрендаги керамика комбинати ишчи-хизматчилари ҳам жадал суръат билан меҳнат қилмоқдалар. Улар ҳозиргача республикамиз қурилишлари учун пландагига қўшимча 722 минг сўмлик турли-туман бинокорлик материаллари жўнатдилар.

Мусобақадошлар ишлаб чиқаришнинг муҳим кўрсаткичларидан бири ҳисобланган меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича давлат планини ортиғи билан бажаришди.

Иккала шаҳарда ҳам қатор корхоналар бу муҳим кўрсаткични ошириш топшириғини бажаришни уддалай олмадилар. Бекободда 2 корхона унумдорликни ошириш планини бажармади, икки корхона бу кўрсаткичнинг ўтган йилдагига нисбатан камайиб кетишига йўл қўйди. 16-қурилиш трестига қарашли бинокорлик материаллари ва конструкциялари, «Металлист» заводлари шундай корхоналардир. «Металлист» заводида меҳнат унумдорлиги белгиланганига нисбатан 4,5 процент камайиб кетди.

Худди шундай аҳволни Ангрендаги айрим корхоналар мисолида ҳам кўриш мумкин. Кўмирни ер остида газга айлантириш станцияси, 10-ғишт заводлари бошқармаси, 4-темир-бетон буюмлари заводи шулар жумласидандир. Бу корхоналар коллективлари йил бошидан буён ҳали бирор марта ҳам меҳнат унумдорлигини ошириш планини бажарганлари йўқ.

Маҳсулот таннархини камайтиришда бекободликлар пешқадамлик қилишяпти. Улар бу кўрсаткич бўйича зиммаларига олган мажбуриятни ҳам муваффақиятли бажармоқдалар. Корхоналарда хом ашё ва материалларнинг бекор сарфланишига йўл қўймаслик, электр энергия сарфиёти устидан қатъий назорат ўрнатилганлиги натижасида йил бошидан буён 1 миллион 849 минг сўмлик иқтисодий самара кўрилди. Маҳсулот таннархини камайтиришдан ангренликлар олган жамғарма 734 минг сўм бўлди. Айни вақтда мусобақадош шаҳарлардаги айрим корхоналар маҳсулот таннархининг ошиб кетишига йўл қўйдилар. Ўтган саккиз ойда Ангрендаги 3 корхона таннарх бўйича планни бажармади ва оқибатда давлатга 193 минг сўмлик зарар келтирилди. Бекободда эса 2 корхона маҳсулот таннархини 129 минг сўмлик ошириб юборди.

Мусобақадош шаҳарлар саноатчиларининг ўтган саккиз ойдаги иш якунлари шуни кўрсатмоқдаки, улар фаолиятида ютуқлар қатори юқоридаги каби камчиликлар содир бўлмоқда. Шунинг учун мусобақадош шаҳарлар, партия, совет, касаба союз ташкилотлари ва хўжалик органлари коллективларнинг ишлаб чиқаришнинг у ёки бу техник-иқтисодий кўрсаткичини бажаришдаги қолоқлик сабабларини аниқлашлари ва уларнинг такрорланмаслиги учун барча чораларни кўришлари, КПСС XXV съезди шарафига зиммага олинган мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлашлари, барча ишчи-хизматчилар ўртасида социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтаришлари ҳамда уларнинг унумли ва сифатли меҳнат қилишлари учун барча қулай шароитлар яратиб беришлари лозим.

КАСБДОШЛАРДАН ЎРГАНИБ

ТОШКЕНТ—ИВАНОВО

ТОШКЕНТ ва Иваново областлари меҳнаткашлари ўртасидаги кўп йиллардан бери давом этиб келаётган дўстлик алоқалари ва ўзаро ҳамкорликка асосланган қизғин социалистик мусобақа катта самаралар бермоқда. Бу ютуқлар шартнома асосида меҳнат қилаётган ўнлаб саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ташкилотлари, колхоз ва совхоз коллективлари фаолиятида яққол намоён бўлмоқда.

Тошкентдаги «Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги» тикувчилик фирмаси сўнгги йилларда энг илғор корхоналар қатори тилга олинадиган бўлиб қолди. Коллективнинг бундай юксалишга эришишида Ивановодаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли 3-тикувчилик заводи ишчи-хизматчиларининг ёрдами катта бўлди. Бу икки корхона коллективи ўртасидаги дўстлик алоқаларига 1962 йили асос солинган эди. Ана шундан бери мусобақадош корхоналар фаолиятида салмоқли ўзгаришлар рўй берди.

Ҳар йили икки марта ўзаро текширув бригадалари навбатма-навбат корхоналарда бўлиб, ярим йиллик мусобақага якун ясайди. Бундан ташқари, ана шу ўзаро текшириш даврида у ёки бу коллектив эришган илғор тажриба атрофлича ўрганилади, социалистик мусобақа давомида эришилган ютуқлар таҳлил қилинади.

Масалан, тошкентликлар мусобақа давомида қардошларидан иш унумини ошириш имконини берадиган бир қатор маҳсулот сифатини яхшилаш каби янгиликларни ўргандилар. Жумладан, 245 классли машиналар учун капрондан занжир тайёрлайдиган прессқолип ишга туширилгандан сўнг маҳсулот сифати сезиларли даражада яхшиланди. Бу иш мусобақадошларнинг кўмагида амалга оширилди.

Фирма коллективи мусобақадошлари билан биргаликда тузган мажбурият шартномасига кўра якунловчи йилда планга қўшимча 1 миллион 750 сўмлик маҳсулот реализация қилиши лозим эди. Социалистик мусобақа шарофати туфайли бу марра саккиз ой ичидаёқ муваффақиятли эгалланди. Шу давр ичида коллектив пландаги 23 миллион 720 минг сўмлик ўрнига 25 миллион 481 минг сўмлик маҳсулот реализация қилди. Бу социалистик мажбуриятда белгиланганидан ҳам анча кўпдир.

Айни кунларда илғор коллектив КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун ўз зиммасига қўшимча мажбуриятлар қабул қилиб, социалистик мусобақани янада авж олдирмоқда.

К. РАҲИМОВ,
облсовпроф инструктори.

БЕШ ДОВОН ОШГАНЛАР

ЧИНОЗ. Қум-шағал карьери ҳамда саралаш фабрикаси ишчи-хизматчилари маҳсулот реализация қилиш бўйича тўққизинчи беш йиллик планини муддатидан 3,5 ой илгари бажардилар.

Ишчи-хизматчилар беш йиллик бошидан бери бир неча миллион сўмлик бинокорлик материаллари ишлаб чиқардилар ҳамда республикамизда капитал қурилишини ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшдилар. Корхонанинг илғор ишчилари ҳақида сўз кетганда биринчи навбатда экскаватор машинисти А. Сатторқулов, бульдозерчи В. Гусевлар номини тилга олишади. Бу пешқадамлар социалистик мусобақада байроқдор бўлмоқдалар. Улар шу кунларда келгуси йилнинг сўнгги ойлари ҳисобига ишламоқдалар.

Ишчилар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, йил охиригача яна 460 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш мажбуриятини олдилар.

Ҳ. ШЕРОВА,
«Ленин байроғи» район газетасининг ходими.

ТЎРТЛАР ТАШАББУСИГА ҚЎШИЛИБ

УСТОЗ ИЗИДАН

Цех ишчилари навбатдан ташқари йиғилишга тўпланишганди.

Коллектив раҳбари Раҳим Худойберганов йиғилишни очар экан, республикамизнинг тўрт илғор ишчиси КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун ўз зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар олганлиги, улар орасида шу цехнинг ёш ишчиси коммунист Дилбар Қулматованинг ҳам борлигини алоҳида мамнуният билан таъкидлади.

Йиғилишда бирин-кетин сўзга чиққан илғор ишчилар йил бошида олган социалистик мажбуриятларига ўзгартишлар киритиб, янги, оширилган мажбуриятлар қабул қилдилар. Саидғани ҳам навбат олиб, минбар томон юрганида ҳамкасблари ҳайратланишди. Чунки у шу пайтгача бирорта йиғилишда сўзга чиқмаган, ҳатто, 3—4 нафар тенгқурлари даврасида ҳам камгаплиги билан танилганди.

— Мен бугунги йиғилишда социалистик мажбурият ҳақида гапиришдан олдин бир нарса устида тўхтамоқчиман, — сўз бошлади Саидғани Аҳмедов. — Ҳамкасбларимнинг дил сўзлари мени ҳам тўлқинлантириб юборди. Ҳамма қатори, Дилбар Қулматова билан фахрланишга менинг ҳам ҳаққим бор. Уни шу коллективда ишлай бошлаганимдан бери танийман, мен билан бир комплектда ишлайди. Унинг ёш бўлишига қарамасдан эл-юрт орасида обрў-эътибор топаётганида ўзимнинг ҳам озгина улушим борлигидан фахрланаман. Чунки, Дилбарнинг юксак унум билан ишлашига мен ҳам улуш қўшаяпман. Муддаога кўчадиган бўлсам, мақсадим шуки, Дилбарнинг партиямиз съездига олган мажбуриятларини муваффақиятли уддалаши учун қўлимдан келган ёрдамни аямайман.

Саидғани ўз ўрнига бориб ўтирганида ҳам залда қарсаклар гулдуроси тинмади.

... Саидғанининг ҳаёт йўли оддий. Унинг шонли ишчилар сафига қўшилганига эндигина 3 йил бўлди. Ҳозир эса коллективда унинг ўзи ўрни бор.

Саидғани тажрибали мураббий Мақсуд ака Жалилов устозлигида касб сирларини жуда тез ўрганиб олди. Шуниси қизиқки, Мақсуд ака Саидғанига мастер ёрдамчиси бўлиб ишлаб келар экан, у бу касбни Саидғанининг отаси Акмал Аҳмедовдан ўрганганлигини сира ёдидан чиқармайди. Мана энди устозининг ўғли унга шогирд бўлиб келди. Мақсуд ака Саидғанига мастер ёрдамчиси бажариши лозим бўлган вазифаларни сидқидилдан ўргатар экан, устози олдидаги қарзини узаётгандек ҳис қиларди, ўзини. Саидғани ҳам устоз ўгитларини доим ёдда сақлайди.

Устоз мураббийлик қила бошлаган дастлабки куниёқ шогирдига шундай насиҳат қилган эди: «Отанг ҳам мана шу цехда хизмат қилган. Уни ҳамма ҳурмат қиларди. Дарахт бир жойда кўкаради деган нақлга амал қил. Ўзингни ишчилар синфининг муносиб вориси эканлигингни унутма».

Ўшандан бери Саидғани устоз маслаҳатлари асосида иш тутади. Ихтиёридаги 64 тўқув дастгоҳининг ҳамма вақт тахт бўлишини, бир маромда узилишсиз ишлашини таъминлайди. Айниқса, йиғилишда берган сўзига тўла амал қилиб тўртлар ташаббуси издошларига сидқидилдан ёрдам бераётир. Шунинг учун ҳам ташаббускор тўқувчи Дилбар Қулматова айни кунларда ойлик топшириқларини мунтазам равишда 125 процентдан ошириб адо этмоқда.

Ўша куни бўлиб ўтган йиғилишда ана шу 19-комплектда Дилбар Қулматова билан ёнма-ён туриб меҳнат қилаётган Машкура Комилова ҳам сўзга чиқиб, бу ватанпарварлик ташаббусига тўла қўшилганлигини айтди. Ўз зиммасига конкрет мажбуриятлар қабул қилди. У йил охиригача аввалги мажбуриятида белгиланганидан ташқари яна 100 минг метр хом сурп ишлаб чиқариш ва 1976 йил биринчи квартали планини съезд очиладиган кунгача тўла бажаришга сўз берди.

Бу Машкуранинг тўқимачилик комбинатида ишлай бошлаганидан бери иккинчи марта ўз зиммасига оширилган мажбуриятлар олиши эди. У 85-ҳунар техника билим юртини битириб, 1-тўқув фабрикасининг 2-цехига ишга келганида дастлаб тўрттагина станокни бошқарди. Кўп ўтмай унга 24 тўқув дастгоҳини бириктириб қўйишди. У бу сафар ҳам ишончни тўла оқлади.

У ишлаётган 19-комплект 2-цехдаги энг пешқадам коллективлардан ҳисобланарди. Машкура ўз коллективининг мавқеига яраша меҳнат қилиб, коллектив ютуғига ҳисса қўшиш мақсадида 32 дастгоҳни бошқаришга ўтди. Бундай юқори зичликда ишлашга кўникма ҳосил қилганидан сўнг донгдор тўқувчилар Л. Казанцева, Е. Губиналар ташаббусига қўшилиб, беш йилликни муддатидан илгари бажариш юзасидан шахсий мажбурият олди. Натижада у шахсий беш йиллик планини муддатидан анча илгари бажарди. Айни кунларда у ўнинчи беш йилликнинг иккинчи квартали ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқараётир.

Машкура Дилбар Қулматовани ўзининг устози деб билади. Чунки, ҳунар-техника билим юртини битириб келгандан сўнг унга биринчилар қатори ёрдам қўлини чўзган тажрибали ишчилардан бири Дилбар Қулматова бўлди. Улар ҳозир ҳам бир цехда ёнма-ён туриб меҳнат қилишаётир. Устоз шогирдининг ўз ташаббусини қўллаб-қувватлаганидан беҳад мамнун. Шунинг учун ҳам шогирди ва издошига кўмаклашишга ҳам фурсат топади.

Тўқимачилик комбинатида тўртлар ташаббусига қўшилаётган беш йиллик зарбдорлари сафи ой сайин кенгайиб бораётир. Улар КПСС XXV съездига ўзларининг шахсий меҳнат ғалабалари ҳақида рапорт бериш ҳуқуқини қўлга киритиш учун юксак мажбуриятлар қабул қилиб социалистик мусобақада олдинда бормоқдалар.

Н. АЛИЕВ,
Б. САЙДАЛИЕВ,
комбинат ходимлари.

Тарихий XXIV съезд директиваларида кўрсатилган энг муҳим қурилиш объектларидан бири Хўжакент ГЭСи эди. Ҳозир бу ерда объектнинг муҳим халқ хўжалик аҳамиятига эга эканлигини чуқур ҳис этган қурувчилар графикдан ўзган ҳолда меҳнат қилмоқдалар. Беш йиллик зарбдорлари сафидан ўрин олган электр пайвандчи Талаб Қодиров ўз участкаси коллективининг вақтдан ўзиб ишлашига катта ҳисса қўшаётир.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

БМТ БОШ АССАМБЛЕЯСИНИНГ XXX СЕССИЯСИДА

А. А. ГРОМИКО НУТҚИ

НЬЮ-ЙОРК, 23 сентябрь. (ТАСС). БМТ Бош Ассамблеяси XXX сессиясининг бугунги ялпи мажлисида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико нутқ сўзлади.

Ҳозирги сессия ўтаётган вазиятнинг энг асосий хусусияти шундан иборатки, деди А. А. Громико, халқаро кескинликни юмшатиш жараёни тобора кенг кўлам касб этиб, кескинликни юмшатишнинг ўзи янги мазмун билан тобора кўпроқ бойиб бормоқда. Гарчи сиёсий иқлимни яхшилаш жараёнига ҳамон турли-туман, кўпинча бир-бирига зид омиллар таъсир ўтказиб келаётган бўлсада, кейинги йил мобайнида анча мустаҳкам тинчлик йўлида янги муҳим қадам қўйилди, деб дадил айтиш мумкин.

СССРнинг тинчликсевар ташқи сиёсати, социализм сиёсати шу мақсадга — халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга қаратилган. Совет Иттифоқи КПССнинг XXIV съезди Тинчлик программасида баён этилган шу йўлдан бориб, халқаро вазиятни тубдан яхшилашнинг актив қатнашчиси ва кўп ҳолларда ташаббускори бўлиб майдонга чиқмоқда.

СССРнинг принципиал ташқи сиёсат йўли совет коммунистлари партиясининг келаси йил бошларида бўладиган XXV съезди қарорларида тасдиқланиб ва ривожлантириб берилиши шубҳасиз, деди А. А. Громико. Тинчлик учун, халқларнинг миллий мустақиллиги ва социал тараққиёти учун курашаётган ҳамма кишилар бундан буён ҳам бизнинг бирдамлигимизга ва актив мададкорлигимизга умид боғлай беришлари мумкин.

Ҳозирги йил, деди сўзини давом эттириб А. А. Громико, халқларнинг хотирасида Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш туталланган йил бўлиб ўрнашиб қолади. Хельсинкида Европанинг 33 мамлакати, АҚШ ва Канаданинг олий мартабали раҳбарлари чеккан имзолар билан тасдиқланган кенгашнинг якунловчи акти — замонамизнинг энг буюк ҳужжатларидан биридир. Кенгаш қатнашчилари зўр коллектив куч-ғайратлар туфайли муҳим натижаларга эришишга муваффақ бўлдилар, ана шу натижалар якунловчи актда аниқ-равшан қайд этилди. Кенгашнинг якунлари ундаги ҳамма қатнашчилар манфаатларининг пухта ўйлаб мувофиқлаштирилган мувозанати бўлиб, ҳаммага мақбул аҳдномалар ва асосли равишда келишиб олинган битимларнинг ифодасидир. Л. И. Брежнев Хельсинкидаги нутқида таъкидлаб ўтганидек: «Узоқ давом этган музокараларнинг натижалари шу бўлдики, унда ғолиблар ва мағлублар, наф кўриб қолганлар ва маҳрум бўлиб қолганлар бўлмади. Бу — ақл-идрокнинг ғалабаси бўлди. Шарқ ва Ғарб мамлакатлари, иттифоқларда қатнашувчи социалистик ва капиталистик давлатларнинг, бетараф, кичик ва катта давлатларнинг халқлари: ҳамма ютиб чиқди. Бу — планетамизда тинчлик ва хавфсизликни қадрловчи ҳамма кишиларнинг ютуғи бўлди». Совет Иттифоқи кенгаш якунларини юксак баҳолаш билан бирга, эришилган аҳдномаларни амалга ошириш, мустаҳкам тинчлик учун курашда янги марраларга эришиш — асосий мақсад деб ҳисоблайди. Совет Иттифоқи шу йўлда ҳаракат қилиб келди ва бундан буён ҳам ҳаракат қилаверади. Биз бошқалардан ҳам шундай ҳаракат қилишларини кутамиз.

1975 йил тарихга Ҳинди-Хитой халқлари одилона ишининг тантанаси бўлиб киришига ҳеч ким шубҳаланмаса керак. Салкам ўттиз йил мобайнида мустамлакачиларга қарши, агрессияга қарши шу халқ олиб борган озодлик кураши зафар билан якунланди.

Узоқ давом этган курашда ўз суверенитети ва мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилган Вьетнам Демократик Республикаси билан Жанубий Вьетнам Республикаси шу жаҳоншумул ташкилот доирасида ҳам халқаро ҳамкорликни ривожлантириш ишида сарфланаётган куч-ғайратларга ҳисса қўшишга тайёр эканликларини билдирмоқдалар. ВДР билан ЖВРнинг қабул этилиши БМТ уставининг юксак мақсадлари ва принципларига тўла-тўкис мос бўлиб тушишига аминмиз. Совет Иттифоқи шу мамлакатлар ҳукуматларининг тегишли илтимосини қўллаб-қувватлайди. Тинчлик позицияларида турган мамлакатларнинг вакиллари БМТнинг бундай қарор қабул қилишидан хавфсирамасликлари лозим.

Ҳинди-Хитойдаги вазиятнинг тубдан ўзгариши, деди А. А. Громико, умуман Осиёда тинч ҳамкорликни йўлга қўйиш учун жуда қулай шарт-шароитларни вужудга келтиради. Бу йўлдаги амалий қадамлар етилган проблемаларни бартараф этиш, бутун Осиё қитъасидаги хафсизликни мустаҳкамлаш манфаатларига хизмат қилган бўлур эди, бу эса Европадаги сингари катта ва кичик ҳамма манфаатдор давлатларнинг коллектив бўлиб куч-ғайрат сарфлашларини талаб қилади.

Кейинги вақтларда жаҳондаги воқеаларнинг бутун бориши, — деди сўнгра А. А. Громико, реаллик заминида — халқлар манфаатларига мос бўлиб тушадиган умидбахш реаллик заминида турган ҳамма кишиларнинг: турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш сиёсатигина халқларнинг манфаатларига мос бўлиб тушади, деб аллақачонлар чиқарган хулосасини тасдиқлайди.

Совет Иттифоқига келганда, Ленин васиятларига содиқ бўлган бизнинг мамлакатимиз бу принципларнинг халқаро муносабатлардаги ҳамма эътироф қилган нормалар сифатида янада мустаҳкамроқ тасдиқланиши учун тинимсиз кураш олиб бормоқда. Зотан бизнинг бошқа социал системага мансуб мамлакатлар билан ўзаро муносабатларимизда бизнинг манфаатларимизга ҳам, шунингдек тегишли битимлар ва аҳдномаларда қатнашган шерикларимизнинг манфаатларига ҳам мос бўлиб тушадиган бирталай ижобий жиҳатлар бор. Бу нарса, жумладан, Совет Иттифоқи билан Америка Қўшма Штатлари ўртасидаги муносабатларнинг кейинги йиллардаги ривожида ўз ифодасини топди, бу эса умуман дунёдаги вазиятга яхши таъсир ўтказмоқда.

Шундай қилиб, ўтган йилда ижобий характердаги катта-катта халқаро воқеалар содир бўлди, деди сўзини давом эттириб А. А. Громико. Шу билан бирга, кескинликни юмшатиш — ўз-ўзидан ривожлана берадиган жараён эмаслигини равшан англамоқ керак. Олға силжимоқ учун кескинликни юмшатишга ёрдам берадиган тобора янги-янги омилларни вужудга келтириш, бунинг учун тинимсиз кураш олиб бориш зарур. Кескинликни юмшатиш душманлари лагердагилар халқаро ҳамкорлик иши учун хатарли бўлган кирдикорларни амалга оширишга уринмоқдалар. Бу соҳада бошқа мамлакатлар ва халқларга қарши бевосита куч ишлатишдан тортиб, кескинликнинг юмшатишнинг ҳамма халқларга фойда етказишига шубҳа-гумон уруғларини сочувчи «совуқ уруш» ақидалари яшовчан эканлигидан фойдаланиб қолишни кўзловчи сафсатабозликкача бўлган жамики воситалар ишга солинмоқда. Гарчи озодлик ва демократия идеалларини ҳимоя қилиш тўғрисидаги сўзлар билан ниқобланиб, давлатларнинг мустақиллигини хавф остида қолдирадиган аралашув сиёсати давом эттирилаётганлиги бундан ҳам хатарлидир. Икки йил муқаддам бу сиёсат Чилидаги фашистларнинг қонли тўнтаришига йўл очди. Ҳозир тахминан шундай методлар ёрдамида бошқа баъзи мамлакатлар теварагидаги вазият мушкуллаштирилмоқда.

Португалияга ташқаридан тазйиқ ўтказишга ошкора қилинаётган уринишлар, Португалия халқини ўзи танлаб олган эркин ривожланиш йўлидан қайтишга мажбур этиш мақсадини кўзловчи шу уринишлар дунёда чуқур ташвиш уйғотмоқда. Португалия олдида турган мураккаб сиёсий ва иқтисодий проблемаларни ҳал этиш манфаатлари шу мамлакат теварагида осойишта вазият бўлишини таъминлашни талаб қилади. Португал халқининг ўз тақдирини четдан ҳеч кимни аралаштирмай мустақил белгилашдан иборат ажралмас ҳуқуқини поймал этишга ҳеч кимнинг ҳақи йўқ. Совет Иттифоқи айни шу позицияга асосланмоқда ва асосланаберади.

Ҳарбий можаролар манбаларини тугатиш халқаро майдондаги энг асосий вазифаларнинг бирадир, деб сўзини давом эттирди А. А. Громико. Бу гап кўп йиллардан бери хатарли вазият ҳукм суриб келаётган Яқин Шарққа биринчи галда тегишлидир.

Яқин Шарқда шу районидаги ҳамма давлатларнинг ва бу ерда яшовчи халқларнинг манфаатлари йўлида одилона ва мустаҳкам тинчлик ўрнатиш учун исроил қўшинларини 1967 йилда у босиб олган Араб территорияларидан олиб чиқиб кетиш, фаластинлик Араб халқининг қонуний ҳуқуқларини, шу жумладан унинг ўз давлатини барпо этиш ҳуқуқини таъминлаш. Яқин Шарқдаги ҳамма мамлакатларнинг мустақил ривожланиш ҳуқуқини гарантиялаш зарур.

Агар бу туб проблемалар ҳал этилмай қола берса, Яқин Шарқдаги аҳволни бартараф этиш ишини жойидан силжитиб бўлмайди. Шу проблемаларни ҳал этмай туриб Яқин Шарқдаги аҳволни бартараф қилиш муайян муддат орқага сурила бериши, вазият учун бўлган хавф-хатар тобора кўпая бериши мумкин, холос. Турли-туман вақтинчалик ва турли йўсинда ниқобланган тадбирлар ишнинг бундай моҳиятини ўзгартира олмайди.

Исроилнинг сиёсий йўлини белгиловчи доиралар бошқа мамлакатларнинг, ўз қўшниларининг қонуний ҳуқуқларини поймол этиш йўли билан мамлакат хавфсизлигини таъминлаб бўлмаслигини ҳамон тузукроқ тушуниб олмаганликлари равшан кўриниб турибди. Бу сиёсат кенг миқёсда қоралланаётганлиги табиийдир.

Яқин Шарқнинг энг асосий масалалари ҳали ҳам ҳал этилгани йўқ. Бу масалаларни кўриб чиқиш учун тегишли механизм— Женева сулҳ конференцияси бор. Совет Иттифоқи шу конференция ишини ҳамма, таъкидлаб айтамизки ҳамма манфаатдор томонлар, шу жумладан, Фаластин озодлик ташкилотининг вакиллари иштирокида қайтадан бошлаш тарафдоридир. Фаластин проблемасини ҳал этиш — Яқин Шарқдаги аҳволни умуман бартараф этишнинг таркибий қисмидир. Буни ҳозир исботлаб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Бинобарин, сиёсатдонлар ўзларини буни пайқамасликка солишлари мумкин эмас.

Совет Иттифоқи ўз қонуний ишини ҳимоя қилаётган Араб мамлакатлари билан дўстлик сиёсатини изчиллик билан ўтказиб келмоқда. Бу дўстлик чуқур илдиз отган, бинобарин, биз бирон кимса бу дўстликни қўпоришга муваффақ бўла олмайди, деб ўйлаймиз. Совет Иттифоқи эса, шу дўстликни одилона ва принципиал асосда мустаҳкамлаш учун ўзига боғлиқ бўлган ҳамма ишни қилади.

Кипрдаги ва унинг теварагидаги вазият ҳануз мураккаб бўлиб турибди. Совет Иттифоқи Кипр республикасининг мустақиллиги ва территориал бутунлиги ҳимоя қилинишини, оролдаги ҳамма ажнабий қўшинлар олиб чиқиб кетилишини ва икки жамоа — греклар ва турклар жамоаси ўз давлатининг ички ишларини мустақил ҳал этишини изчиллик билан талаб қилиб келмоқда.

Вақтинчалик ярашнинг мўрт ҳолати Корея ярим оролидаги вазиятнинг пухта стабиллигини мутлақо таъминлай олмайди. Ярим оролда мустаҳкам тинчликни қарор топтириш, Кореяни тинч бирлаштиришни жадаллаштириш учун шарт-шароит яратиш зарурлиги аллақачон пишиб етилган.

Корейс халқининг ички ишларига ташқаридан бўлаётган аралашувни тўхтатиш ва аввало, БМТ байроғи остида жанубий Кореяда турган ҳамма ажнабий қўшинларни у ердан олиб чиқиб кетиш, шунингдек сулҳ шартномаси тузиш шу мақсадларга мос келган бўлур эди. Шу тадбирларнинг амалга оширилишига ҳар томонлама кўмаклашиш — БМТнинг бурчидир.

Дунёдаги кескинликни юмшатиш жараёни, бу жараённи ривожлантириш мантиқининг ўзи қуролланиш пойгасини жиловлаш зарурлиги масаласини жуда ўткир қилиб ўртага қўймоқда, деб таъкидлади сўнгра А. А. Громико. Шу муносабат билан биз СССР билан АҚШ ўртасида стратегик ҳужум қуролларини чеклаш юзасидан янги узоқ муддатли битим ишлаб чиқиш мақсадида ҳозир олиб борилаётган музокараларга муҳим аҳамият беряпмиз. Шу билан бирга, деб таъкидлади А. А. Громико, инсоният қуролланиш пойгасини тўхтатишга ёки лоақал унинг суръатларини тузукроқ секинлатишга ҳамон муваффақ бўлгани йўқ. Қуролланиш пойгаси урушнинг тобора кўпроқ вайрон келтирувчи воситаларини яратиш йўлида ҳам, шунингдек қурол-яроғларнинг умумий хазинасини кўпайтириш йўлида ҳам тинимсиз давом этмоқда.

Қуролсизланиш йўлида кураш олиб бориш Совет Иттифоқи учун ўз ташқи сиёсат йўлининг доимо таркибий қисми бўлиб келди ва келгусида ҳам шундай бўлиб қолади. Биз қарама-қарши бўлиб туриш айниқса хатарли бўлган районларда ҳарбий қарама-қаршиликни бўшаштиришга муҳим аҳамият бераяпмиз. Ҳозир Умумевропа кенгаши тугагандан кейин марказий Европадаги қуролли кучлар ва қурол-яроғларни ҳеч кимнинг хавфсизлигига зарар етказмаган ҳолда қисқартириш тўғрисида бир битимга келиш йўлини топиш энг муҳим вазифаларнинг биридир.

Совет Иттифоқи Бош ассамблея XXVII сессиясининг халқаро муносабатларда куч ишлатмаслик ва айни вақтда ядро қуролини қўлланишини абадий тақиқлаш тўғрисидаги резолюцияси амалга оширилиши учун муттасил курашиб келмоқда. Совет Иттифоқи ўртага қўйган бошқа бир масала — хавфсизлик кенгашининг доимий аъзолари бўлган давлатларнинг ҳарбий бюджетларни қисқартириш тўғрисидаги масала ҳам ўз аҳамиятини тўла-тўкис сақлаб қолмоқда. Табиий муҳитга таъсир ўтказишнинг ҳарбий ёки бошқа ҳар қандай ғанимлик воситаларидан фойдаланишни тақиқлаш тўғрисида тезроқ халқаро конвенция тузилишини муҳим деб ҳисоблаймиз.

Бошқа ишларда бўлгани каби қуролсизланиш соҳасида ҳам Совет Иттифоқи реалистик иш тутиш принципига амал қилмоқда. У қуролсизланишнинг ҳамда қуролланиш пойгасини тўхтатишнинг ҳаммага мақбул аҳдномаларга эришиш йўлини топиш амалда эришса бўладиган вазифага айланадиган участкаларини доимий равишда қидирмоқда.

Шу билан бирга биз ялпи ва батамом қуролсизланишдан иборат бош мақсадни ҳеч қачон назардан четда қолдирганимиз йўқ. Бизнинг фикримизча бу проблема қуролсизланишга бағишланган жаҳон конференциясининг диққат марказида бўлиши лозим, бу конференцияни чақириш ғоясини БМТ маъқуллаган. Конференцияга тайёргарлик ишларини тугаллаш ва уни чақириш учун куч-ғайрат сарфлаш вақти келди.

Совет Иттифоқи делегацияси, деди сўнгра А. А. Громико, қуролсизланиш проблемасининг икки жиҳатига эътиборни жалб қилишни истайди. Шу проблемалар хусусида жуда қисқа вақт ичида қарор қабул қилиниши лозимлигига ва амалий жиҳатдан мумкинлигига бизнинг ишончимиз комил.

Фан ва техника гуркираб ривожланиб бораётган ҳозирги вақтда у ёки бу мамлакатда оммавий қирғин қуролининг янги турлари, янги системалари вужудга келиб қолиши мумкин. Булар ҳозирги қурол-яроғлардан ҳам янада даҳшатлироқ бўлиб чиқиши эҳтимолдан холи эмаслигини бемалол айтиш мумкин.

Шуларнинг ҳаммасини эътиборга олмасдан бўлмайди. Бунинг устига ҳозиргача яратилган у ёки бу қуролни давлатларнинг аслаҳахонасидан чиқариб ташлаш нақадар қийинлиги, бинобарин, унинг янги турлари пайдо бўлишига олдиндан йўл қўймаслик нақадар оқилона ва ишончли бўлиши яхши маълум. Агар воқеаларга шундай позицияларда туриб назар ташланса, оммавий қирғин қуролининг янги турлари ва янги системаларини вужудга келтиришни тақиқлаш мақсадида самарали чоралар кўрилиши зарурлиги ва актуаллиги мутлақо равшан бўлиб қолади.

Совет Иттифоқи шунга асосланиб ва хавфсизлик кенгашининг доимий аъзоси сифатидаги ўз масъулиятини англаб Бош ассамблеянинг ушбу сессияси кун тартибига «Оммавий қирғин қуролининг янги турларини ҳамда шундай қуролнинг янги системаларини ишлаб чиқиш ва ишлаб чиқаришни тақиқлаш тўғрисида»ги масалани муҳим ва шошилинч масала сифатида таклиф этади.

Биз — давлатлар ва аввало йирик давлатлар шундай қуролнинг янги турлари ва янги системаларини ишлаб чиқмаслик ва ишлаб чиқармаслик, шу йўлдаги ҳар қандай фаолиятга ёрдам бермаслик ва уни қўллаб-қувватламаслик мажбуриятига асосланган битим тузишларини таклиф қиламиз.

Шу битимнинг Бош Ассамблеяга биз тақдим этган лойиҳаси шундай бир тарзда тузилганки, бу битим оммавий қирғин қуролининг янги турлари ва янги системаларини яратишни тақиқлаб қўйиш билан бирга айни вақтда бунда қатнашувчи давлатларнинг иқтисодий ва илмий-техникавий ривожига тўсқинлик қилмаган бўлур эди, уларнинг илмий тадқиқотлар ва кашфиётлардан тинч мақсадларда, ҳеч бир камситишга йўл қўймасдан одамларнинг бахт-саодати йўлида фойдаланиш ҳуқуқини камситмаган бўлур эди.

Бундай халқаро битим қуролланиш пойгасини чеклаш ишига, халқаро кескинликни янада юмшатиш ишига катта ҳисса қўшган бўлур эди.

Биз тақдим этган иккинчи таклиф ҳам инсониятни уруш хавфидан халос қилишни, ҳозир давлатлар аслаҳахонасида бўлган энг ҳалокатли қурол—ядро қуроли пойгасини жиловлаш муддаосини кўзлайди. Бу таклифдан кузатилган мақсад, ядро қуроли синовларига батамом чек қўйишдан ва шу тариқа уни янада такомиллаштиришнинг амалий имкониятларини мутлақо чеклаб қўйишдан иборат.

Бу мақсад йўлида ҳозиргачаёқ катта қадамлар қўйилди: атмосферада, космик фазода ва сув остида ядро қуроли синовларини тақиқлаш тўғрисидаги 1963 йил Москва шартномаси, ядро қуроли ер ости синовларини чеклаш тўғрисидаги 1974 йил СССР билан АҚШ ўртасида тузилган шартнома шу жумлага киради.

Энди назаримизда, бу йўлда якунловчи қадамни қўйиш — ядро қуролининг истисносиз ҳамма синовларини таъқиқлайдиган кенг халқаро битим тузиш учун шароит етилди.

Совет Иттифоқи шу фикрга амал қилиб, «Ядро қуроли синовларини тўла ва батамом тақиқлаш тўғрисида шартнома тузиш ҳақида» деган масалани Бош Ассамблеянинг XXX сессияси кун тартибига муҳим ва шошилинч масала сифатида киритишни таклиф қилди.

Совет Иттифоқи томонидан шу сессия муҳокамасига тақдим этилган таклифларнинг амалга оширилишини биз БМТ бутун фаолияти марказига ҳаётнинг ўзи кўндаланг қилиб қўяётган муштарак вазифа ҳал этилишининг таркибий қисми деб биламиз. Бу вазифанинг моҳияти дунёда содир бўлаётган ижобий жараёнларни янада ривожлантиришга кўмаклашишдан, бу жараёнларга муқаррар тус беришдан иборат. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бу вазифани уддалай олишига аминмиз.

БМТ ўзининг халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашнинг муҳим қуроли бўлишдек юксак вазифани муваффақиятли бажариши, айниқса ҳозирги масъулиятли даврда, бу ташкилот иши самарадорлигини доимо оширишни тақозо этади, деди сўнгра А. А. Громико. БМТ устави деди у, замон синовидан ўтди ва келгусида ҳам ўз аҳамиятини тўла-тўкис сақлаб қолади. БМТ самарадорлигини ошириш, унинг обрў-эътиборини мустаҳкамлаш ресурсларини уставни ревизия қилиш йўли билан эмас, балки уни оғишмай бажариш йўли билан изламоқ керак.

Халқаро хавфсизлик учун кураш билан ўтган ўттиз йил мобайнида катта иш қилинди, кейинги йилларда айниқса салмоқли муваффақиятларга эришилди. Бу муваффақиятлар давлатлар ўртасида урушга йўл қўймаслик ҳаёлий бир нарса эмас, балки эришса бўладиган мақсад эканлигини яққол исботлаб турибди. Аммо бу нарса хотиржамликка олиб бормаслиги керак. Ер юзида ҳақиқатан ҳам мустаҳкам тинчликка эришиш учун ҳали кўп иш қилиниши лозим.

Совет Иттифоқига келганда, биз бу йўлда тўхтаб қолишлар ҳам, эгри-бугриликлар ҳам, айниқса орқага қайтишлар ҳам бўлмаслигининг тарафдоримиз. Бу йўлда шу ерда, БМТ Бош Ассамблеясида ҳам муҳим қадамлар қўйилиши мумкин, зотан, биз шу муштарак ишда жуда актив қатнашишга тайёрмиз.

Сессия қатнашчилари А. А. Громиконинг нутқини зўр эътибор бериб тингладилар ва қарсаклар билан кутиб олдилар.

ТОШКЕНТ—ИВАНОВО

ИВАНОВО ОБЛАСТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ҚАЛИН ДЎСТЛИГИ ҚОРА ТУПРОҚЛИ БЎЛМАГАН ЗОНАНИ ОБОД ҚИЛИШ ПРОГРАММАСИНИ АМАЛГА ОШИРИШГА ЁРДАМ БЕРМОҚДА. ИЛҒОР ТАЖРИБА БАЖОНИДИЛ БАҲАМ КУРИЛМОҚДА, ЯНГИ СОВХОЗЛАР БАРПО ЭТИЛДИ. ТОШКЕНТ—ИВАНОВО МАРШРУТИ БЎЙЛАБ ДЎСТЛИК ЭШЕЛОНЛАРИ ЕТИБ КЕЛМОҚДА

Ўзбек мелиораторларининг биринчи группаси Иваново областига самолётларда етиб келди. Бу воқеа ўтган қишда бўлган эди. Аэровокзалнинг ўзида қисқа митинг бўлиб ўтди. Тўқимачилик ўлкасининг меҳнатчилари қора тупроқли бўлмаган зонани янгилашда қатнашиш истагини билдирган Мирзачўл забткорларини қучоқ очиб, хурсандчилик билан кутиб олдилар. Ўзбекистонда «Ивановоирсовхозстрой» трестини Иваново областида тузиб, унинг олдига маҳаллий мелиораторлар билан биргаликда ерларнинг самарадорлигини ошириш учун кураш олиб бориш вазифаси қўйилганлиги ҳаммани қувонтирди.

Қардош республика билан биз кўпдан бери мустаҳкам дўстлик алоқалари боғлаб келмоқдамиз. Область ўлкашунослик музейининг залларидан бирида Бухоро амирининг кимхоб тўни, унинг қиличи томоша қилиш учун қўйилган. Бу буюмлар қандай қилиб Ивановога келиб қолган?— дерсиз. Ўрта Осиё халқларининг босмачиларга ва оқ бандитларга қарши революцион курашида қатнашган тўқимачилик ўлкасининг вакили — Михаил Васильевич Фрунзе Туркистон фронтидан шу буюмларни 1920 йилда музейга ўлжа қилиб юборган эди. Қонхўр амир галаларини қўлларига қурол олиб тор-мор этган Иваново—Вознесенск қизил тўқувчилари зўр довруқ ёйдилар.

Коллективлаштириш даврида қардош республика меҳнаткашларига Иваново ишчилари катта ёрдам бердилар. Улар Ўзбекистонда тўқимачилик саноатини ривожлантириш учун кўп куч сарфладилар.

1929 йилда вужудга келган «Минглар шартномаси» бутун мамлакатга маълум. Уни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежнев халқ ташаббусининг чашмаси, жамиятимиз ҳаётий кучининг битмас-туганмас манбаи деб атади.

Бизнинг давримизда «Минглар шартномаси» шиори остида меҳнат беллашуви мислсиз кенг қулоч ёйди. Шонли ўтмиш ҳозирги кунимизда яшамоқда. Келажакка озиқ бермоқда. Республика деҳқонлари янги пахта ҳосилининг дастлабки эшелонларини мусобақадош дўстлари — Иваново тўқимачиларига юбориши анъана бўлиб қолди. Ўзбек пахтасининг етмиш проценти бизнинг областимиз фабрикаларида қайта ишланиб газламага айлантирилмоқда.

Қора тупроқли бўлмаган зона қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг улуғвор программасини амалга оширишда Ўзбекистон мелиораторларининг иштирок этиши — ленинча миллий сиёсат тантанасининг янги ёрқин саҳифасидир.

«Главсредазирсовхозстрой» коллективи бизнинг областимизда «Главнечерноземводстрой» қурилиш индустриясининг қудратли базасини —тўртта таянч база, кўчма механизациялашган колонналар, катта «Ўзбекистон» совхозини лойиҳалаш ва қуришни ўз зиммасига олди. Бу хўжалик ҳозир областда етиштирилаётган сабзавотнинг деярли ярмисини етиштирадиган ва ҳар йили мамлакатга 10 минг тонна сут берадиган бўлади.

Ўзбек мелиораторлари бошқа объектларни ҳам қуришга қарор бердилар. Улар жами 60 миллион сўмдан иборат катта маблағни ўзлаштиришлари керак. Мирзачўл ва Қарши даштидан бу ерга одамлар тушган, техника, материаллар, асбоб-ускуналар ортилган эшелонлар келиб турибди. Ишлар кўлами кун сайин кенгаймоқда. Левитаннинг унутилмас полотноларида қойилмақом қилиб тасвирланган Волга бўйидаги Плёс шаҳарчасининг қадимий сокин кўчаларида Тошкент номер белгилари қўйилган юк машиналари пайдо бўлди. Плёс шоферлари тавозе билан уларга йўл берадилар. Чунки улар Ўзбекистондан юборилган машиналар рулини бошқараётган буғдойранг йигитлар «Ўзбекистон» совхози қурувчиларига аталган юкларни тезроқ элтиб беришга ошиқаётганликларини биладилар. Хўжалик ерлари Волгадан оби ҳаёт олади. Совхоз ерларининг ярмиси — уч минг гектари суғориладиган бўлади.

Қидирув группасининг штаби Волга бўйидаги уйчада жойлашган. Офтобда қовжираб ётган ерларни кўришга ўрганиб қолган ўзбекистонлик кишилар Волганинг улуғворлигига қойил қолмоқдалар. Бу—бутун бир денгизку— дейишмоқда улар. «Средазгипроводхлопок» институти қидирув группасининг Юрий Владимирович Ульянов бошчилигидаги мутахассислари ҳамма ишларни илдам ўтказиш учун зўр бериб ҳаракат қилмоқдалар. Куни кеча Тошкентдан геолог Анатолий Иванович Галкин учиб келди. У Қарши даштидан кишилар тушган ва техника ортилган эшелон йўлга чиққанлигини айтди. Совхоз объектларини қуриши лозим бўлган 35-кўчма механизациялашган колонна бугун-эрта етиб келади.

Бизга бу янгиликни айтган Анатолий Иванович Галкин икки хўжалик: бизнинг областимиздаги «Ўзбекистон» совхози ва Мирзачўлда қурилаётган «Иваново» совхози қурилишига бошчилик қилмоқда.

Бу хўжаликлар кўп жиҳатдан бир-бирига ўхшаш бўлади. Бу ерда ҳам, у ерда ҳам обод посёлкалар қад кўтаради. Ишчилар ва мутахассисларнинг уйларида шаҳардаги каби ҳамма қулайликлар муҳайё бўлади. Посёлкага кираберишда сизни чойхона кутиб олади. Дарҳақиқат, чойхонаси бўлмаса уни «Ўзбекистон» совхози деб атаб бўладими, ахир. Аммо чойхона—миллий бир хусусият холос, 1976 йилнинг ўзидаёқ сабзавот экишга мўлжалланган 500 гектар ерга сув чиқарилиши керак. Тупроқшунос инженер Акром Боқиев бу ерларни текшириб бўлди. Гидрогеологлар ҳам ишни тамомлашди. Уларнинг ҳаммаси бу ерларда мўл ҳосил етиштирилишига аминдирлар. Ўзбек ирригаторлари бу соҳада бой тажриба орттиришган. Бу тажриба қурилишдагина эмас, шу билан бирга суғориш системаларини ишлатиш вақтида ҳам қўл келади.

Ишларнинг кўлами қандайлигини шундай бир факт яққол кўрсатади: учинчи кварталнинг ўзидаёқ ўтган йилдагига қараганда кўпроқ ерларни суғориш ва захини кетказиш керак. Бу — осон вазифа эмас, аммо биргалашиб уни тезроқ ҳал этса бўлади. Леонид Ильич Брежнев Олмаотада сўзлаган нутқида таъкидлаб ўтганидек, «Биз ҳозиргача ҳал этилганига нисбатан ҳам муҳимроқ вазифалар олдимизда турганлигини назарда тутишимиз лозим». Бу эса куч ва имкониятларни ўн карра оширади, қийинчиликларни бартараф этиш, мураккаб проблемаларни муваффақиятли ҳал қилиш имконини беради.

Ивановоликлар дўстларидан қарздор бўлиб қолмайдилар: Ўзбекистондаги «Иваново» совхозига йўл олган «Воскресенский» совхозининг звено бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. С. Путятин қўл меҳнати ишлатмай картошка етиштириш тажрибасини ўргатади. Бу хўжалик учун донгдор картошкакор қўлланаётган машина ва механизмлар тайёрланди. Иваново қишлоқ хўжалиги институтида Ўзбекистондаги «Иваново» совхози юборган йигит ва қизлар таълим олмоқдалар.

Мамлакат қора тупроқли бўлмаган зонадаги колхоз ва совхозлар экономикасини ривожлантиришга катта маблағ ва моддий ресурслар сарфлаётганлиги бизнинг кадрларимиздан ишларни омилкорлик билан, истиқболни кўзлаб олиб бориш маҳоратини, олимлар ва ишлаб чиқариш новаторларининг ютуқларидан фойдаланишни талаб қилади.

Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини индустриал асосда ривожлантириш соҳасида пойтахт областида бой тажриба орттирилди. Москва ва Иваново область партия комитетларининг бюролари КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг РСФСР қора тупроқли бўлмаган зонаси қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисидаги қарорини амалга ошириш соҳасида иккала область қишлоқ меҳнатчиларининг ижобий ҳамдўстлиги тўғрисида биргаликда қарор қабул қилдилар. Москва областидаги энг яхши сабзавотчилик хўжаликлари билан Ивановодаги «Овошчепром» трестининг совхозлари ижодий ҳамдўстлик тўғрисида шартномалар тузишди. Пойтахт областининг илғор хўжаликлари базасида оммавий касб кадрлари тайёрлаш ташкил этилади. Москва областида ҳар йили бизнинг областимиздаги йигирма совхоз директорлари ва хўжаликларимизнинг 80 мутахассиси тажриба ўрганиб келадиган бўлади. Москвадаги «Петровское» совхозининг чорвадорлари Ивановода йирик сутчилик комплекси қурилаётган «Дружба» совхозини оталиққа олдилар. «Мособлстрой» бош бошқармаси Тейков қишлоқ қурилиш комбинатини барпо этишга кўмак ва амалий ёрдам бериш мажбуриятини олди.

«Мосгипроводхоз» институти билан Москва область мелиорация ва сув хўжалиги бошқармаси Иваново районидаги «Новий путь» колхозида 700 гектар ерни суғоришнинг лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқмоқда.

Айни вақтда «Сельхозтехника» Иваново область бирлашмасининг корхоналарида Москва области колхоз ва совхозларининг тракторлари ремонт қилинади, картошка етиштиришнинг «Воскресенский» совхозида жорий этилган инсон қўли картошкага тегмайдиган янги технологияси ва машиналар системаси пойтахт картошкакорларига тортиқ қилинади.

Деҳқонлар меҳнати ва турмушининг характеригина эмас, шу билан бирга деҳқонлар психологиясининг ўзи ҳам ўзгариб бормоқда. Ўзаро кўмаклашиш, ўртоқларча ёрдам, қора тупроқли бўлмаган зона ерларини ўзлаштириш программасини амалга ошириш учун бўлган масъулиятни жуда яхши тушуниш одамларнинг кучига куч қўшмоқда. Бу эса муваффақиятларнинг калитидир.

Г. РАЗУМОВ,
КПСС Иваново область комитетининг секретари.
(«Советская Россия» газетаси).

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

К. ВАЛЬДХАЙМ ҲУЗУРИДА ЗИЁФАТ

НЬЮ-ЙОРК, 23 сентябрь. (ТАСС). БМТ Бош секретари К. Вальдхайм кеча бу ерда БМТ хавфсизлик кенгашининг доимий аъзолари бўлган мамлакатлар делегацияларининг бошлиқлари учун зиёфат берди.

Зиёфатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, АҚШ Давлат секретари Г. Киссинжер, Франция Ташқи ишлар министри Ж. Сованьярг, Буюк Британия Ташқи ишлар ва миллатлар ҳамдўстлиги ишлари министри Ж. Каллагэн ХХРнинг БМТ ҳузуридаги доимий вакили Хуан Хуа, шунингдек, БМТ Бош Ассамблеяси XXX сессиясининг раиси Г. Торн ҳозир бўлдилар.

АҚШ ПРЕЗИДЕНТИГА СУИҚАСД ҚИЛИШГА УРИНИШ

НЬЮ-ЙОРК, 23 сентябрь. (ТАСС). Кеча Сан-Францискода (Калифорния штати) АҚШ президенти Ж. Фордга суиқасд қилинди. Меҳмонхонадан чиқиб автомобиль томон бораётган президентга 45 яшар Сара Мур тўппончадан ўқ ўзди. Бироқ, ўқ узиш чоғида унинг қўлига зарб берилганлигидан Ж. Форд омон қолди. Суиқасд қилган аёл қамоққа олинди.

Хабар берилишича, С. Мурни полиция 21 сентябрь куни Ж. Форд Сан-Францискога келиши олдидан қуроли бор деб шубҳа қилиб уни ушлаган. С. Мурнинг тўппончаси тортиб олинган, лекин тез орада бўшатиб юборилган.

Ҳозирги вақтда суиқасд қилиш ҳоли терговдан ўтказилмоқда. С. Мур судга берилади.

Маълумки, 5 сентябрь куни Сакраменто шаҳрида ҳам (Калифорния штати) президентга суиқасд қилишга уриниб кўрилганди.

ХИТОЙДА «МАХСУС АГЕНТЛАР» ОЗОД ҚИЛИНДИ

ТОКИО, 23 сентябрь. (ТАСС). Пекиндан олинган хабарларга кўра, бу ерда «Америка ва чанкайшичиларнинг қамоқда бўлган 95 нафар қуролланган махсус агентлари билан шуларни келтириб қўйган кемалар экипажларининг 49 аъзосини озод қилиш»га қарор берилганлиги эълон қилинган. Улар «тартибсизлик вужудга келтириш ва қўпорувчилик фаолияти олиб бориш» учун ХХРга юборилганлар ва «1962 йилдан 1965 йилгача бўлган даврда тутилганлар».

Шу билан бирга маълумки, Хитойдаги «маданий революция» йилларида таъқиб этилган минглаб Хитой коммунист-интернационалчилар, партия ва давлат органларининг софдил ходимлари авф этилмай ётибдилар. Пекин шуларнинг қисмати тўғрисида ҳамон лом-мим демаяпти.

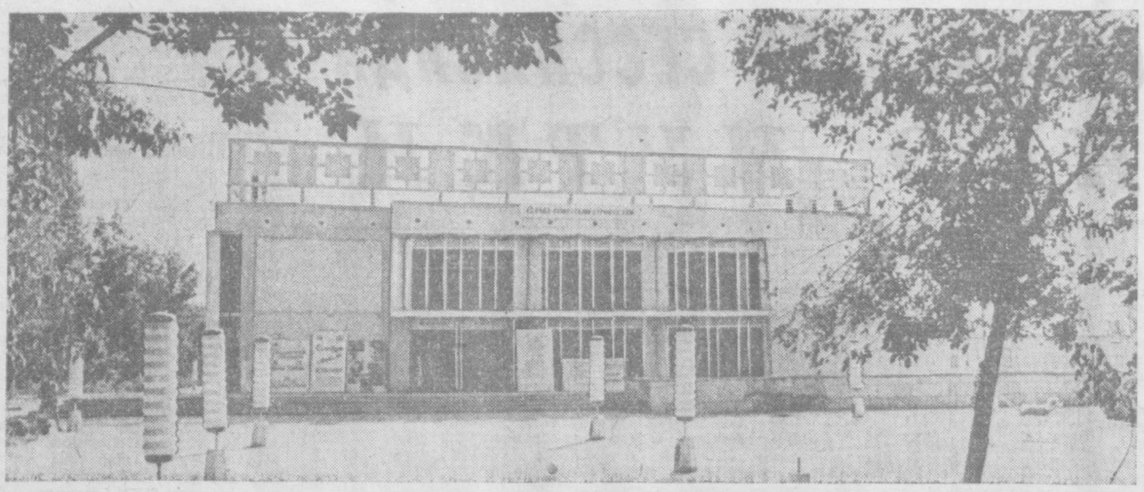

ТОШКЕНТ уйсозлик комбинати коллективи съездолди меҳнат вахтасини қизғин давом эттириб, шу йил фойдаланишга топширилиши лозим бўлган объектларда иш суръатини янада жадаллаштирмоқда. Суратда: яқинда фойдаланишга топширилган маданий-маиший бинони кўриб турибсиз. А. Абалян фотоси.

ОЛМАДАН «ГУЛДАСТА»

СУММИ шаҳрида истиқомат қилувчи пенсионер Иван Семёнович Гриценко битта олма дарахтида 42 хил мева етиштирди. Собиқ шофер Иван Семёнович боғдорчилик билан астойдил шуғуллана бошлаганига йигирма йил бўлди.

— Шоферлик тақдири,— деб ҳикоя қилади Иван Семёнович, —мени мамлакатимизнинг турли жойларига йўллар эди. Командировкага борган вақтларимда ажойиб олмалардан бир неча бор татиб кўрганман. Табиийки, ўшанда ўз боғимда шундай олма дарахтларини ўстириш хоҳиши пайдо бўлди. Дастлаб кўчатларни олиб келдим. Лекин бундай боғ барпо қилиш учун катта ер керак. Ўшандан кейин битта олма дарахтида бир неча нав олмани ҳосилга киритишга аҳд қилдим. Меҳнатларим зое кетмади.

Ташаббускор боғбоннинг боғида дарахтлар кам бўлса ҳам, лекин олманинг юздан ортиқ нави пишиб етилмоқда. Бу олма «Гулдастаси» йил сайин тўлиб бормоқда.

В. ШЕВЕЛЕВ,
ТАСС мухбири.

БАҲАЙБАТ АРЧА

ТОЖИКИСТОН ботаниклари Ҳисор тоғ тизмаларининг жанубий этакларидаги Кандара дарасида баҳайбат арчани учратдилар. Унинг баландлиги 28 метр бўлиб, эни 5 метрдир. Бу Марказий Тожикистондаги энг катта арча дарахти сув манбалари бўлмаган қоялар орасида денгиз сатҳидан икки минг метр баландликда ўсаяпти. Унинг бақувват илдизлари қояларни тешиб ер қаъридан сув ичаяпти.

Мана шу ажойиб арча неча ёшга кирди! Ботаникларнинг фикрича бўйи икки-уч метр келадиган арча 200—300 ёшда, деб ҳисобланади. Демак олимларнинг мўлжал қилишларича бу арча дарахти минг ёшдан ошган.

Тожикистон Фанлар академиясининг ботаника институтида ТАСС мухбирига маълум қилишларича республика тоғларида қарийб 200 гектар ерда арча ўсади. Бу ерда арчанинг уч хили— Зарафшон, Тожикистон ва ярим теварак шаклдаги арчаларни учратиш мумкин. Тоғларда баҳайбат арчани учратсангиз 3.200 метр баландликда бу дарахт пастдан бутага ўхшаб кўринади.

ДУШАНБЕ.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ЁШ МАККАЖЎХОРИКОРЛАР

Бекобод районидаги Дзержинский номли 1- ва Лермонтов номли 14-ўрта мактабларда маккажўхорикорлик ўқувчилар бригадалари ташкил этилган эди. Ўқувчилар зиммаларига олган план ва мажбуриятларини ортиғи билан адо этдилар.

14-ўрта мактабнинг 30 кишилик ўқувчилар бригадаси 30 гектар ерда пландаги 43,5 центнер ўрнига 45 центнердан маккажўхори дони олди ва 100 центнер ўрнига 105 центнер силос бостирди.

1-мактаб бригадасига эса 10 гектар ер ажратилган эди. Юқори синф ўқувчиларидан иборат 25 кишилик бригадага агроном Т. Мирсолиев бошчилик қилди. Бу бригада ҳам зиммасига олган планни ошириб бажарди. Ҳар гектар ердан 32 центнердан дон олди, 250 центнердан силос бостиришга муваффақ бўлинди.

ҲАВАСКОР РАССОМЛАР КЎРИГИ

Тошкентдаги тўқимачилар маданият саройи шу кунларда янада гавжумлашиб қолди. Бу ерда маданият саройи қошида ташкил этилган тасвирий санъат студияси қатнашчиларининг энг яхши асарлари кўргазмаси ташкил этилди.

Кўргазмага қўйилган асарлар аввало жанрларининг хилма-хиллиги билан ажралиб туради. Ҳаваскор рассомлар тасвирий санъат, ҳайкалтарошлик, ўймакорлик, кулолчилик сингари санъат турларида бирбиридан гўзал асарлар яратишган. Айниқса шаҳар кўриниши диққатга сазовор.

Ҳаваскор рассомлар кўргазмасида Улуғ Ватан уруши мавзуи алоҳида ўрин тутади. Айниқса, А. Шалкиннинг «Фашизм тегирмони», «Талофот» триптихлари киши эътиборини ўзига жалб қилади. В. Базарковнинг «Хотира», «Ҳамма нарса Ватан учун» номли линогравюралари ҳам мазмунли чиққан.

Кўпгина рассомларнинг ижодлари мамлакатимиздаги тинч ҳаёт, коммунистик жамият қуриш мавзуига бағишлангандир. Ҳаваскорларнинг ижодий камолотларида студиянинг тажрибали педагоглари — Я. Фрумгард, ҳайкалтарош В. Капелькинларнинг хизматлари катта.

А. В. ЛУНАЧАРСКИЙНИНГ НОМАЪЛУМ ХАТЛАРИ

ДАВЛАТ адабиёт музейига Анатолий Васильевич Луначарскийнинг бундан илгари номаълум бўлган қирқтадан зиёдроқ мактуби, икки юзта фото суратлар ва бошқа материаллар топширилди. Маълумки, давлат ва жамоат арбоби, СССР Маориф халқ комиссари, адабиётшунос, публицист ва драматург А. В. Луначарский умрининг кўп йилини янги социалистик маданиятнинг қарор топиши ва равнақига бағишлаб кўп кишилар билан хат ёзишиб бордики, бу мактублар унинг рангба-ранг фаолиятини акс эттиради. Адабиёт музейига қўлёзмалар фондини бойитиш учун сотиб олинган бу материалларда ҳам унинг лектор ва публицист сифатидаги ишига доир қизиқарли фактлар бор.

Бу кўпдан-кўп ҳужжатлар А. В. Луначарскийнинг лекцияларини ҳамда докладларини уюштириш билан шуғулланиб юрган Й. И. Явнонинг архивида сақланиб келган.

Сақлаб қолинган мактублар фотосуратлар, афишалар, нутқларининг режалари асосан 1928—1933 йилларга доир бўлиб ана шу лекциялар билан докладлар ишчилар, зиёлилар, давлат ва санъат арбоблари кенг доирасида унинг нақадар машҳур бўлганлигини кўрсатади. Шу билан бирга бу ҳужжатлар А. В. Луначарский нақадар зўр ақл, фаросат ва жисмоний куч сарфлаб меҳнат қилганлигидан далолат берадики, ғоят кенг кўламдаги партиявий, ижтимоий ва маърифатпарварлик иши ундан шуни талаб этарди.

Москвада, хусусан мамлакатнинг бошқа шаҳарларига сафар чоғида шундай кунлар ҳам бўлардики, А. В. Луначарский кўпинча ғоят рангба-ранг тингловчилар ҳузурида бир неча мартадан нутқ сўзларди. Масалан «Киевда иш календари» деб сақланиб қолинган ҳужжат 1925 йил 29 октябрь пайшанба куни бу ерда тўрт марта нутқ сўзлаганлигини кўрсатади, жума ва шанба кунлари эса А. В. Луначарский шаҳардаги корхоналар ва муассасаларда олти мартадан доклад ва лекция ўқиган.

А. В. Луначарский 1924 йилдан то 1933 йилга қадар яшаган Арбат тор кўчасидаги халқ комиссарининг квартирасини «Бедор уй» деб аташган эди. Эндиликда унинг иш хонаси илгари қай ҳолда бўлса ўша ҳолича сақлаб қолинган. Ёзув столи, шкафлар ва китоб токчалари, корхоналарнинг ишчилари тақдим этган эсдалик туҳфалари, уй соҳибининг атрофидаги кўпгина бошқа нарсалар ўз ўрнида турибди.

Шу йил 23 ноябрда А. В. Луначарский туғилган кунга юз йил тўлади. Давлат адабиёт музейи ана шу санага атаб унинг «Ёдгорлик кабинети» жойлашган квартирасида Анатолий Васильевичнинг кўп қиррали фаолиятига бағишланган катта виставка очади. Янги ҳужжатлар билан материаллар экспозициядан ўзига муносиб ўрин олади.

П. КОСОЛАПОВ,
ТАСС мухбири.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

МИЛЛИОНЕР - ШОФЕР

Ҳикмат ака босиб ўтган йўлларни ҳозир бир-бирига уласангиз миллион километрдан ошиб кетади.

«Гидроэнергопроект» институти гаражига янги ишга кирганда у эндигина 16 га тўлиб, 17 га қадам қўйган эди. Ўшанда уруш тугай деб қолганди. Механик Сергей Георгиевич Мальберг Ҳикматни ёнига олиб, уч-тўрт ҳафта иш ўргатди. Қобилиятли йигит устози бажараётган ишларни диққат билан кузатди, сабоқларига қулоқ тутди. Кўп ўтмай ўзи ҳам туппа-тузук механик бўлиб қолди.

— Энди шоферлик курсига кириб ўқигин, — маслаҳат берди устоз. — Техникага қизиқишинг зўр. Машина ҳайдашни, тузатишни ўрганиб олдинг. Йўл қоидаларидан бироз дарс олсанг, бўлгани.

Ҳикматнинг дилидаги гап эди бу. Дарров ҳужжатларини автомотоклубга элтиб берди. Имтиҳонларни муддатидан олдин аъло баҳоларга топшириб, тезда шоферлик гувоҳномасини олди. Шу-шу Ҳикмат ака машина рулида. Олдин «ЗИС—5» юк машинасини ҳайдади, «Таштекстильмаш» заводи маҳсулотларини буюртмачиларга элтиб берди. Кейин турли идоралар хизматини бажарди. Ҳозир у таксида ишлаяпти.

— Ҳисоблаб қарасам таксига ўтганимга ҳам 15 йилдан ошиб қолибди, — дейди Ҳикмат ака Олимжонов. — Тўққизинчи беш йилликни барвақт бажариб қўйдим. Шу кунларда келаси йил ҳисобидан ҳамшаҳарларимга хизмат қилаяпман. Умуман, бизнинг 5-таксомотор паркида планни бажармайдиганларнинг ўзи йўқ. Ҳозир бутун коллективимиз янги беш йиллик ҳисобига меҳнат қилаяпти.

Ҳикмат ака ишга тонг ёришмай келади. Сменадоши Эргаш Олимшайхов эртанги кун хизматига шайлаб қўйган машинанинг моторига ўт бериб овозига қулоқ тутади. Моторнинг қандай ишлаётганини у дарров овозидан билади. Сўнг парк ҳовлисида бир-икки айланиб ҳаракат қисмларини синайди.

Кўнгли жойига тушгач, варақага диспетчердан вақтни қўйдириб катта йўлга чиқади.

Тошкент тонги нақадар гўзал. Сув сепилган кенг-кенг асфальт йўллар беғубор. Такси дарчасидан ёпирилиб кираётган муздек шабада юз-кўзларини силаб ўтади. Шофернинг кайфияти чоғ. Тезликни оширмай Волгоград кўчаси бўйлаб бир маромда елиб боряпти. Машинаси 125 минг километрни ремонтсиз босиб қўйган бўлса ҳам ҳали янгидек.

Шу дамда йўлка бўйида турган аёл таксига қўл кўтариб қолди. Ҳикмат ака тормозни босди. Сўнг пастга тушди-да, йўловчи қўлидаги чемоданни машинанинг юкхонасига жойлаб, ўзини кабинага таклиф этди.

— Мени тезроқ аэропортга элтиб қўйсангиз. 12 минутдан сўнг самолётим учади, — илтимос қилди йўловчи.

Ҳикмат ака Тошкент йўлларини беш панжасидек яхши билади. Дарров газни босди. Яқин йўлдан Богдан Хмельницкий кўчасига чиқди-да, аэропорт томон қушдек учиб кетди. Шу бўйи Ҳикмат аканинг иш куни бошланди. Вокзал, меҳмонхона, бозор, тўй... Такси билан кирмаган кўчаси, тўхтамаган эшиги қолмайди. Катта-кичикнинг хизматини бажаради. Одамлар ундан хурсанд. Ширинсухан шофёрнинг суҳбатини тинглаб ўз манзилларига қандай етиб қолишганини ҳам билишмайди.

Олисдан кўк чироғини парпиратиб такси келяпти. Рулда 5-таксомотор паркининг миллионер шофери Ҳикмат Олимжонов.

— Марҳамат, машинамиз хизматингизда, — дейди у кабина эшигини очиб .

Ж. НОСИРОВ.

Суратда: Ҳикмат Олимжонов навбатдаги рейсга отланаяпти.
Р. Альбеков фотоси.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“ГА ОБУНА БЎЛИНГ

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ГАЗЕТАСИГА 1976 ЙИЛ УЧУН ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА. ОБУНА БАРЧА АЛОҚА БЎЛИМЛАРИДА, КОРХОНА ВА ҚУРИЛИШЛАР, КОЛХОЗ-СОВХОЗЛАР ВА МУАССАСАЛАРДА ЖАМОАТЧИ МАТБУОТ ТАРҚАТУВЧИЛАР ТОМОНИДАН ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Газетанинг уч ойлик обуна баҳоси 1 сўм 32 тийин, олти ойга — 2 сўм 64 тийин, бир йилга 5 сўм 28 тийин.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»ГА ЎЗ ВАҚТИДА ОБУНА БЎЛИШНИ УНУТМАНГ!

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

СОВЕТ ПАҲЛАВОНЛАРИ ЗАФАРИ

Штангачиларнинг Москвада ўтказилган жаҳон ва Европа чемпионати ниҳоясига етди. Сўнгги кунда иккинчи оғир вазндаги оғир паҳлавонлар ўзаро куч синашдилар. Ишқибозлар бу кунни орзиқиб кутишган эди. Ниҳоят майдонда 22 ёшли болгариялик спортчи Христо Плачков пайдо бўлади. У Манилада ўтказилган жаҳон чемпионатида бешинчи ўринни олган эди. Кейинги пайтда моҳир спортчи ўз устида жиддий ишлади ва 192,5 килограммлик штангани даст кўтариб, янги жаҳон рекордини ўрнатган эди.

Москвадаги чемпионатда Христо Плачков ўз маҳоратини яна бир бор намойиш этди. У 195 килограммлик штангани даст кўтариб янги жаҳон рекорди қўйди. Вакилимиз Василий Алексеев эса мусобақанинг бу турида 187,5 килограмм натижа кўрсатди.

Энди мусобақадошлар штангани силтаб кўтаришда ўзаро беллаша бошладилар. Болгариялик спортчи биринчи галнинг ўзида 225 килограммлик штангани силтаб кўтарди. Алексеев эса 235 килограммлик штангани боши узра баланд кўтарди. Шундан кейин Плачков штангага бошқа яқинлашмади. Алексеев эса штангага 240 килограммлик тошни қўйишни илтимос қилди ва бу маррани шараф билан эгаллади. Шу тариқа СССР терма командаси капитани Василий Алексеев икки курашда 427,5 килограмм натижа билан янги жаҳон рекордини ўрнатди.

Жаҳон ва Европа чемпионатида ғолиб чиққан штангачиларга 162 та медаль ва соврин топширилди. Бу медал ва совринларнинг 156 тасини социалистик мамлакатлар спортчилари қўлга киритдилар. СССР спортчиларидан Петр Король, Валерий Шарий, Давид Ригерт ва Василий Алексеевлар чемпионатнинг олтин медалига сазовор бўлдилар. Умумкоманда ҳисобида ҳам СССР спортчилари 90 очко билан биринчи ўринни эгалладилар ва болгариялик дўстларидан 12 очкога ўзиб кетдилар. Учинчи ўринни 62 очко билан Польша командаси эгаллади.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ

Реклама ва эълонлар

«ТАШМЕТРОСТРОЙ» ТРЕСТИГА

ТОШКЕНТ МЕТРОСИ ҚУРИЛИШИДА ИШЛАШ УЧУН

БЕТОНЧИЛАР, АРМАТУРАЧИЛАР, ИЗОЛЯЦИЯЧИЛАР, ЭЛЕКТР ПАЙВАНДЧИЛАР, ГАЗ ПАЙВАНДЧИЛАР, СУВОҚЧИЛАР, БУЁҚЧИЛАР,

ҒИШТ ТЕРУВЧИЛАР, БАШНЯЛИ КРАН МАШИНИСТЛАРИ, ЭЛЕКТРОВОЗ МАШИНИСТЛАРИ, СЛЕСАРЬ-МОНТАЖ ЧИЛАР, ТРАНСПОРТ ИШЧИЛАРИ

КЕРАК

МЕҲНАТ ҲАҚИ — ИШБАЙ-МУКОФОТЛИ.

Касбга эга бўлмаганлар юқоридаги мутахассисликларга ўқитилади.

ЁЛҒИЗ КИШИЛАР ТОШКЕНТ ШАҲРИГА ПРОПИСКА ҚИЛИНАДИЛАР ВА ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Ишлаб чиқаришдан институт ва техникумларда ўқиш учун йўлланма берилади

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, — аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси, ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

САНЪАТ ИШҚИБОЗЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ШАҲАР, ОКТЯБРЬ РАЙОН МАДАНИЯТ БЎЛИМИНИНГ 3-МАДАНИЯТ УЙИ ҚОШИДАГИ

«БАЁТ»

ХАЛҚ АШУЛА ВА РАҚС АНСАМБЛИ СТУДИЯСИ
1975—76 ЙИЛЛАР УЧУН
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА
ЯНГИ ЎҚУВЧИ — ИШТИРОКЧИЛАР

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЎЗБЕК МИЛЛИЙ ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ ОРКЕСТРИ: доира, чанг, рубоб, ғижжак, най, қўш най, кларнет, дутор, аккордеон — баян, ноғора, карнай-сурнай ва афғон рубоби (бу бўлимга кирувчиларда ўзларининг шахсий музика асбоблари бўлиши шарт).

ХАЛҚ РАҚСЛАРИ БЎЛИМИ: классик рақслар, характерли, эстрада ва пантомимик рақслар. Бу бўлимда СССР ва жаҳон халқлари рақслари ўргатилиб, 12 дан 30 ёшгача бўлган йигит-қизлар қабул қилинади.

ҚЎШИҚ, ВОКАЛЬ ВА ХОР САНЪАТИ БЎЛИМИ.

БАДИИЙ СЎЗ (конферансьелик).

Дарслар махсус театр ва ўқув корпусларида олиб борилади.

СТУДИЯДА ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ЎҚУВ ЮРТЛАРИНИНГ СТУДЕНТЛАРИ, ИШЧИ-ЁШЛАР ВА МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИ ИШ ВА ЎҚИШДАН ТАШҚАРИ БЎШ ВАҚТЛАРИГА ҚАРАБ ҚАТНАБ ЎҚИШЛАРИ МУМКИН.

Юқоридаги ҳамма бўлимларда ўқув муддати — 3 йил.

БИТИРУВЧИЛАРГА МАХСУС ГУВОҲНОМА БЕРИЛАДИ.

ШУНИНГДЕК, МАДАНИЯТ УЙИ ҚОШИДА ҚУЙИДАГИ МАХСУС КУРСЛАР МАВЖУД: **бичиш-тикиш** (қизлар учун мўлжалланган бўлиб, ўқиш муддати — 1 йил), **радиотелемастерлар** ўқиш муддати — 10 ой). **машинкада ёзув** (секретарь машинисткалар, ўқиш муддати — 6 ой), **фортепьяно** (7 йиллик музика мактаби ҳажмида).

ЮҚОРИДАГИ КУРСЛАРНИ БИТИРУВЧИЛАРГА ҲАМ ГУВОҲНОМА БЕРИЛАДИ.

ЮҚОРИДАГИ БАРЧА СТУДИЯ ВА КУРСЛАР УЧУН МАДАНИЙ ВА БОШҚА ШАРОИТЛАР МАВЖУД.

Хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни қабул комиссиясига топширишлари лозим: маданият уйи директори номига ариза, 3х4 см. ва 6х9 см ҳажмли (4 тадан) 8 дона фотосурат, таржимаи ҳоли, яшаш жойидан, ишхона ёки ўқиш жойидан справкалар (квартирада турувчилар справка топширмайди), паспорт, ҳарбий билет ва бошқа ҳужжатлар шахсан кўрсатилади.

ҲАММА БЎЛИМЛАРГА ҲУЖЖАТЛАР 30 СЕНТЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ДАРСЛАР 1 ОКТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Қабул комиссияси ҳар куни (якшанба кунидан ташқари) **эрталаб соат 9.00 дан 12.00 гача ишлайди.**

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, А. Беруний кўчаси, 27-квартал (7, 16, 19-трамвайлар, 11, 28-автобуслар, 8-троллейбуснинг «Ўқитувчилар уйи» бекати). «Баёт» халқ студияси ёки 3-маданият уйи дирекцияси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 15.40—МОСКВА. 18.00 — ТОШКЕНТ. 18,05 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 18.35 — КПСС XXV съезди шарафига. 19.05 — **«Ахборот».** 19.20—Халқаро шарҳловчилар даврасида. 19.50 — **Фильм концерт.** 20.05 — Партия маорифи шахобчаларида янги ўқув йилининг бошланиши олдидан (Москва). 20.35 — **Дўстлик экрани.** 21.30 — **«Ахборот».** 21.50 — Ўн минут музика. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — **Пахтазор — мардлар майдони.** 22.50—Концерт. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 18.00 — МОСКВА. 18.15 — Сенга, ёшлик! 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Мультфильм. 19.20 — Концерт. 20.05 — Жаҳоннинг машҳур композиторлари. Ференц Лист. 20.35 — Телеспектакль. 22.00 — Ўқув кўрсатуви .22.30 — Ҳужжатли экран. 23.45 Концерт. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 20.00 — ТОШКЕНТ. 20.05 — Кинофильм. 20.25 — Чолғу асбоблари тарихидан. 21.05 — Тошкент янгиликлари. 21.20— **Шоирнинг тақдири** (бадиий фильм).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25|IX да **Кўрмайин босдим тиконни,** 26|IX да **Парвона,** 27|IX да **Йўқолган узук.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 25|IX да **Олифта,** 26|IX да **Нурхон,** 27|IX да **Момо ер.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Бобби (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «ҚОЗОҒИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, «ВОСТОК», «МОСКВА», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Уч мушкетёр — «ЎЗБЕКИСТОН» (10.00, 13.00, 16.00, 18.30, 21.00).

ЁЗГИ БИНОДА

Янги центурионлар — «ФЕСТИВАЛЬ».

Изма-из — «ХИВА».

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
(«ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»)
Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, №26. ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача Эълонлар — 338142.

Р—03641. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, № 26. Индекс 64634. Б—3467.